

Hibru Hibruhündi an+hondümbö-r+hindeimbimbo pas sürü papimarandi

*God ai ahandi nimorindi süngu s'hefimbo
hoafimayu*

¹ Horombo God ai afindimbo afindi
moatükunî süngure haya s'hefî amoa mamî
ranaheimbo ahandî hoafî
hoafiyomo-rundeimbî-yomondî yafambe
süngure haya hoafiyundürî marandi.

² Nga asu hapondanî bidifiranî si
ndanambe-ane God ai ahandî Nimorindi
yafambe süngure haya hoafiyumunimboani.
Nimorindi sünguyu God ai muᅅguambo
moatükunî sünü hifî ra nafimarandi. Ranîyu
asu ai Nimorimboya, ai muᅅguambo moatükunî
ra ahandî yaᅅgirimbeyo-wamboane yahuhaya
kafoarirî hiningimmarirî.

³ Ranani asu Nimorî ranai God ahandî si
adükarî ranambe himboamupui-randeimb-ani.
Ranani asu ai Afindandî fi wusindamündümbo
nou anüᅅgu. Ranane asu ahandî hoafindi
ᅅᅅinindi ranambo muᅅgu moatükunî ra
kikihamindi anᅅgo. Ranane asu s'hefî
moaruwai hohoanimo foafoefembo ratüpurî ra
moendire haya süᅅgunambo hafu Bogorî
Hondündî warî hondü warani bogorî
hondümbofi mamaru.

*Nimori ai sünambeahindi nendi
ngasündeamboani*

⁴ Godindi Nimori ai adükarimbofi tüküfiyuane asu sünambeahindi nendi ai ranı hoarehi tüküme fundı. Mamı yare ra nou-ane Ape God ai ahambo ‘Wandı Nimori’ yahu dükarirühi adükarı ndürı ra sagadowohü asu sünambeahindi nendambo ndürı akıdou masagapuri.

⁵ Nga God ai mamı-simboanı moai sünambeahindi nendi ranahamumbo mamıambo amboanı hoafıyuhüya,

“Hapo ro sahea, ‘Seana wandı nimor-anafı,
nga haponda ro sıhafı

Apembo-yaheamboanahı,” ’ asahı, *Buk
Song 2:7*

yahu. Asu asükai moai sünambeahindi nendi mamıambo yahuya,

“Ro ahandı afındıdamboyahı,
nga asu ai-amboanı wandı
nimorındümbui,”

2 Samueı 7:14

yahu.

⁶ Nga ndeara ai ahandı amonngo nimori mamı hıfına koafoefimbo yahuhaya hohoanı moyuhü nımarumbo, asu ai mamı yare hoafıyuhü yahuya,

“Munquambo sünambeahindi nendi ranı amboanı moanı ahambo yangır-anıambo hohoanımo-ndımondowohü, ‘Ai yangır-ani adükarayu,’ mbısımo,” *Io 32:43*

mehu.

⁷ Hoafı nda ndahuraiyo ai sünambeahindi nendambo yare hoafıyuhü yahuya,

“Aiana sünambeahindi nendambo weri nahurai
 nafirapurühi,
 asu ahandi ratüpuriyomo-rundeimbi
 ranahamumbo hai imami nahurai
 nafirapuri-randeimb-anemo,” *Buk Song*
104:4

mehu.

⁸ Nga ahandi Nimori ranahambo God ai yare
 hoafiyuhü yahuya,

“O God, sihafî ngîniñdi hîfandarandi ranana
 koadürümbo-koadürümbo hohane,
 Se sihafî nendi ranaheimbo mbumundi
 hohoanimo süngu anandi hîfandîrandüri
 arandi.

⁹ Seana nîne-moatükuni mbumundayo
 ranahambo yafohorowandühanafi,
 nga asu nîne-moatükuni farîfarümbayo
 ranahambo yîboaruko-rowandühanafi.

Ranîmbo-hündamboyo sihafî God ranai
 Adükarîmbore diboniyunîni
 hîniñgîmareanîna hîhîfi-hîhîfayafi,
 sapo sihafî wandafi mamîmbo yahurai
 hîhîfi-hîhîfi segopurîkoate-a,” *Buk Song*
45:6-7

mehu.

¹⁰ Ai asükaiyu Nîmorîmbo yare hoafiyuhü
 yahuya,

“O Adükari, horombo bidîfirani hondü se hîfi
 nafira mbura
 asu sihafî warînambo nîmoamo sünü ra
 nafîmarandi.

¹¹ Ranî-moatükuni ranai ana awandihoemboe,
 nga seana moanî rando yahurai yangîri
 nîmboamboyafi.

Rani-moatükunî ranai ana munḡuambo sapo
 hoearî rawefeyo nou yahurai
 wonîmbîndîmboe.

¹² Asu se warambeimbî hoearî momondefeyo
 nou rando
 ranî-moatükunî ra momondo-wamboyafî.

Asu se randowandanî
 ranî-moatükunî ranai nindou hoearî ḡgorü
 ḡdeandanî ḡgorü hîmboayu nou
 randîfemboe.

Asu seana ḡḡrî ḡgorüpoanî findafî,
 ḡḡa moanî koadürümbo-koadürümbo
 yahurai yaḡḡrî nîmbafîmboanafî,” *Buk
 Song 102:25-27*

mehu.

¹³ ḡḡa God ai moai sünambeahîndî nendambo
 mamîmbo amboanî yare hoafîyuhüya,
 “Wandî warî hondü waranî se nîmarîfî,
 ḡḡa rananîmbo asu süḡgunambo sîhafî
 hürütümbî nindou ranaheimbo sîhafî
 yirümbo hoarehî hîñḡḡîndîheandüranî,
 asu se yirî pühîndafî nîmandîfî,” *Buk Song
 110:1*

yahu.

¹⁴ Sünambeahîndî nendî ra asu nînemoa? Aiana
 Godîndî dîborîhîndî nend-anemo. Aiana
 Godîndî ratüpurî ratüpurîyomo-rundeimbi
 yaḡḡrî-anemo, asu ai koamarîhepur-anemo
 sapo nindou aboedambofe-ndürîmboayu
 ranaheimbo farîhefe-ndürîmbohünda.

2

*Nindoumbo aboedambofe ranana adükari
 hamînd-ane*

¹ Ran+imboane awi sihi+ri moani n+ne hoafi
 himbor+mayefi ra ng+n+ndi safi
 kiki+hindi-hum+ndefi hohu ranahambo
 süngundi-humboane. Ranan+imbo asu sihi+ri
 ngi+ri rani-moatükun+ri ranahambo
 gübüsüboadi-hundühi fun+ndi+hehundi.

² Horombo God ai sünambeah+ndi
 nendi-yomondi yafambe süngure ah+nümb+ri
 hoafi hoafi+yumbühündi ng+n+ndi menjoro
 ranahambo an+hondumbo-femboane. Nga asu
 nindou düdi ai süngufekoate-ayu-ane asu
 himbor+koate-ayu-ane ranana nindou ranai
 n+ne-moatükun+ri moaruwai ramareandi+ri
 simogodühi ti+jiri+fombü hohoan+imo
 masahümündi.

³ Ran+imbo-hündambo-an+imbo asu adükari+ri
 ham+ndi aboedambofe-mayo ra sihi+ri
 himbor+ndefühi gi+g+rana-mboefeyo ana, ra asu
 nüngund+ihu mafeboehua? Sapo Adükari+ri ai
 ahand+hoari+yu aboedambofe hohoan+imo
 ranahambo wean+jurühi hondü
 watapor+imbo-marand-ane. Rani+yo asu nindou
 didi+yei himbor+ri-maye+ri ranai ranana yi+hoef+imbo
 an+hond-anesi masei.

⁴ Mam+ri yare God ai ahand+ri aboedambofe
 hohoan+imo an+hond-anesi yaho hoafi ra ahei
 fih+ri türe haya adükari+ri ng+n+ndi moatükun+ri, asu
 hepünüfeimbi moatükun+ri af+ndi ranambo ahei
 hoafi ra an+hond-ane yahu nafuimemun+ri.
 Rani+yu asükai+yu Yifiafi Aboed+ndi
 rani-poan+imbo rani-poan+imbo ng+n+ndi ra
 moani ahand+ri hohoan+imonambo yang+ri+ri
 naf+ramündi yi+bobo-mareandüri. Asu
 ran+imbo-hündambo-an+imbo sihi+ri

gigirana-mbofepoani, nga himborayehi ra
kikihisafi-yim+ndimboane.

Aboedambofe-rambo Nindou bogori

⁵ Simbori niŋgo hohoanimo tükufemboayo
ranahambo wataporimbo-arihundi ra God ai
moai sünambeahindi nendi bogorimbofe
hifandiyo niŋgombo diboniyu hiniŋgireapuri,
nga wani. Nga nindoumboyu ramareandi.

⁶ Refembo-mayoyosi, nga asu Godindi
bukambe ngorü-kimi yare hoafiyowohü yahoya,
“Nindou ai sihafi himboahü niŋea,
asu God se ranaheimbo hohoanimoyafai?

Nindou nimori ranai
nini-moatükuni-mayei-amboyafi
se ranaheimbo didiboado-rowandüri
hafarand-a?

⁷ Sapo se nindou aheimbo moani bodifombo
sünambeahindi nendi ranai
nimoamo-yomondani
asu aheimbo rani-hoarehi rowandüri
hiniŋgi-marowandür-anesi.

Nga asu se ahambo ŋginiŋdi sabado hawa ai
adükari hamindi hond-ani safindo hawa,
ai muŋgu moatükuni ranahambo
bogorimbofi mbüniŋgu-wamboane,

⁸ Se nindou ranaheimbo muŋgu moatükuni ra
ahei hoarehimbeyo-wamboane safi hawa
hiniŋgi-marowandür-ane,” *Buk Song 8:4-6*
meho. Ai rani-moatükuni rareandühi
muŋguambo moatükuni engoro ra nindou
hoarehi hiniŋgi-mareandür-ane. Nga asu moai
hapondanambe ana hoeirihunda nindou ai

munḡuambo moatükunî enḡoro ra hifandîhündî,
ḡga wanî.

⁹ ḡga sihîrî Sisasîmbo hoeirîhurî! Bodîfomboyu
God ai ahambo sünambeahîndî nendi-yomondî
hoarehî hîniḡîmarirî. Asu ahandî moanî
hîpoambofe hohoanîmo ranî-sünḡunambo
munḡuambo nindou ranaheimbo sünḡuna
yîfîmbiyu yahuhaya. Haponda sihîrî hoeirîhura
Sisas anünḡu God ai ahambo
hîmboamupui-randeimbî ḡḡîniḡî sagado
hayambo ai adükari hamîndî hond-ani ehundo
sapo ai asübusî ranîfihî yîfîmayu
ranîmbo-hündambo wambo.

¹⁰ God aiana munḡu moatükunî ra nîmîndîh-ani
asu ai munḡuambo moatükunî ra nafîmaranda
tükümeḡeyo. Ai ahandî nîmori afîndî
ranaheimbo semündündürî hafo
aboedambo-fendürîmbo asu ahandî
hîmboamupuimbo-randeimbî ranambo
yîbobofe-ndürîmbo mehu. Ranîmboane asu God
ai Sisasîmbo asübusî sünḡuyo ahambo boatei
hondü ndore nafîrümündî hîniḡîmarirî.
Ranîmboyu asu Sisas ai-anîmbo nindou
aboedambofe-rambohündambo horombofe
bogor-ani. God ai ranî moatükunî ramareandî ra
moanî mbumundî hamînd-ane.

¹¹ Sapo Nindoumbo sürühoeimbî hohoanîmo
sagadürî-randeimbî ranani asu nindou
sürühehindeimbî-mayei rananei munḡuambo
aiana Afîndî mamî ranahandî nîmori
yanḡîr-anei. Ranîmbo-hündambo wamboane asu
Sisas ai ḡḡîrî aheimbo wandî akohoand-anei
yahundürîmbo amoanîḡḡî-ndu.

12 Asükaiyu ai hoafi+yuhü yahuya,

“God, Ro wandi akohoandi ranaheimbo sihaf
 ratüpurî ranahambo
 wataporimbo-ndihandürimboyahi.
 Muᅅgu afindi fandife-ambe ro sihambo
 kakisaondi-han+nühi God adükar-ani
 mbisahanin+mboyahi,” *Buk Song 22:22*

mehu.

13 Asükaiyu ai yare hoafi+yuhü yahuya,

“Ro ahambo yangiri ᅅgusüfo pandihinühi
 anihondümbo-ndihinî ᅅgamboyahi,”
Aisaia 8:17

mehu. Asükaiyu yare hoafi+yuhü yahuya,

“Ro ndanimboahi God ai wambo muᅅguambo
 nimori masendiri rani-babidimbo,”
Aisaia 8:18

mehu.

14 Sapo nimori ranai nindou fimboyahi
 nimboei-ambe asu Sisas ai-amboani mamî yare
 ai ramehindi nahurai tüküfi nindoumbofi haya
 manüᅅgu. Hifi ndanihu ahandi yifi süᅅgu sapo
 Satan yifiyo-rambo hohoanimo nimindihu
 anüᅅgu ranahambo raguanambo-ndihinî
 yahuhayamboyu tüküme fiyu.

15 Nindou yifimbo yihimboyei habodei
 marihündi. Muᅅguambo si maho ra ai hifi
 ndanihu nimboei-ambe ra yifimbo yihimbombo
 ranai kikihsafi-ramindindürî manᅅgo.
 Rani-süᅅgumboyu Sisas ai hifi ndanihu yifimayu
 aheimbo yifi yihimbombo ranambeahindi
 aboedambofe-ndürimbohünda.

16 Siharî rani-moatükunî ra fifirihündi, Sisas ai
 moai sünambeahindi nendi farihendürî randi,

nga Abraham+ndi ahuir+ mam+ far+hendür+ arandi.

¹⁷ Mam+ ran+ süngumboyu asu ai-amboani ahand+ wandaf+ mam+ ramehind+ nou munguambo moatükun+ ra ahand+ fi amboa mam+ yare yahurai tüküme feyo. Ran+yu ai hipoambore-randeimb+ asu ndore hohoan+moyu God+mbo sai-randeimb+ bogor+ adükar+ mbofe tüküfembohündambo nindoumbofi tüküme fiyu. Ai rame fiyu ra sapo nindou ahei moaruwai hohoan+moyei ar+hünd+ ranahambo ahand+ hor+nambo gogor+hefe-ndür+mbo-hündamboyu.

¹⁸ Ran+mbo-hündambo-an+mbo asu nindou daboe n+ne moaruwai hohoan+mo refe hoeifembo moatükun+ tükefendür+ ranaheimbo fand+hendür+mbui sapo ahambo amboan+ ran+moatükun+ ra tüküme fendowa t+ñ+r+fo ra marore hayambo wambo.

3

Sisas ai Moses+imbo ngasündir+imboani

¹ Ran+mbo-hündambo-an+mbo sürühoeimb+ wandaf+ mam+, siheimbo amboan+ God ai wand-anei mehundür-anei. Awi se sapo Sisas+imbo d+boadond+hi hohoan+mondei. Ai God+ndi hoaf+ sem+ndi ho-randeimb+ asu God+mbo sihai-randeimb+ adükar+ bogor-ani. Si+h+r+ ahambo an+hondümbor+hu mbur+hu watapor+mbor+hu ar+hünd+.

² God ai ahand+ ratüpur+mbo-hünda Sisas ahambo kafoarir+ h+n+ng+marir-ani. Ranani asu Sisas ai God+ndi ratüpuri moan+ ndore ratüpuriyu-randeimbayu. Sapo Moses ai God+ndi wor+mboyahi man+boadei

nendi-babidi-mbo moani ndore ratüpuriyu marandi nou-ani.

³ Sisas aiana Mosesindi ndüri ranahambo ngasündeandeimb-ani, sapo nindou wori worimboarandi ranai ndürümbiyuwuhi asu worimbomarandi wori ranai moan-ane.

⁴ Awi sapo muᅅguambo wori ra nindou mamai worimbondandani animbo fondarimboesi. Nga awi muᅅguambo moatükuni ranamboani God ai yangir-animbo nafiramboani.

⁵ Moses ai Godindi ratüpuriyu-randeimbi nindouyu haya moani ndore Godindi nendi muᅅguambo ranaheimbo hifandimarandüri hu. Ramareandi rananimbo-animbo asu God ai nini-moatükunimboyu süᅅgunambo wataporimboayu ranahambo nafuirandüri marandi.

⁶ Nga Krai ranai-ani Godindi Nimoriyu haya moani ndore Godindi wori nahurai-mayei ranaheimbo hifandarandüri. Nga nginindi niᅅgo hohoanimo ranahambo kikihisafi-rihumindifühi hihifi-hihifiyefühi Adükari ranahambo himboayefi ana, asu sihiri ahandi wori nahurai-ayefi.

Godindi nendi aheimbo harihefe ni-mari hohoanimoane

⁷ Ranimbo-hündambo-animbo asu sihiri Yifiafi Aboedi hoafi-memunimbo türüboadi-humboane. Ai yare hoafiyowohü yahoya,

“Asu haponda se Godindi yafambehündi hoafi himborindeihü ana,

⁸ se ngiri himbo-sihimondihehindi,

sapo sihei amoaο mamι horombo ai
 wos+hoafori hohoanιmoyeihi
 wandι hoafi mbahιrihehi mar+hündι nou.
 Nιmι wohι furikoate-reandühι nιmboei-ambe ai
 himborι-koateyeihι
 wambo moanι yarιhi sisindιrihi
 hoeimarι-hindιri.

⁹ Ran+hü ai nιmboeimbo ro nιne ηgιnιndι
 moatükunι 40 hιmbanιmbo
 ratüpurιmayahι munquambo ra
 hoeimarι-hindιyosι.

Nga wambo sisindιri-hindιrühι ai
 nüngu-nahurai-yuke masahündιri.

¹⁰ Ran+yahι asu ro nindou wandι ratüpurι
 hoeimarιhindι
 ranaheimbo ηgιnιndι-rιharühι
 hoafiya-handürühι sahιya,

‘Aiana munquambo si ra ro hohoanιmoayahι
 süngurι-hindühι-yeipoanι,
 nga ai wandι hoafiyaheimbι ra
 yιboaruko-rιhindahanei,’ masahι.

¹¹ Ranιmboyahι asu ro ηgιnιndι-rιhandürühι
 dabarι-yaheandühι sahιya,

‘Nindou ranai sapo ro aheimbo harιhefe
 nιmarιmbo hιfi masahandürι ranambe
 ηgιri ηgei,’ masahι,” *Buk Song 95:7-11*

mehu.

¹² Wandafi mamι, se hibadιhümbo. Nga sihei
 mbusümo nindou mamι ai ahandι ηgusüfoambe
 hohoanιmo moaruwai tükündιfendowohü
 anιhondümbofe-koatendehι asu ai sapo God
 yangrιri koadürümbo nünguwembι-mayu
 ranahambo hιnιηgιndirι haya hohoanιmo ranι
 süngundüfimbui.

13 Nga sapo God ai si ranahambo hoafi+yuhü, ‘Hapo,’ mehu ra awi niŋgomboane. Nga ranan+imbo asu haponda ndefeambe se siheihoari munŋuambo si aho ran+ifihi simbori far+hefirüdei ŋgei. Nga h+bad+hümbö nindou mam+ seambeah+indi ai ahambo hohoan+imo moaruwai tükünd+fendowohü t+kai hoaf+ind+indoan+ asu ai hoafi h+imbor+koate-ndüh+imbo mam+kar+ hohoan+mondümbui.

14 Sapo horombo bi+di+fi+ri si hoan+ Krais+imbo ŋgin+indi an+hondümbö-mar+huri hefi nou yahurai hefi-hefi+imbo süngunambo bi+di+fi+ran+ yi+fayefi ana, sihi+ri Krais+indi ŋgunind+imbo-ndahumboyefi.

15 Nga asu se ran+ hoafi h+imbor+mayeri ra mitan+indü-hümündimboyei, sapo ai yare hoafi+yowohü yahoya,

“Haponda se God+indi yafambehünd+ hoafi h+imbor+ndeihi ana,
se h+imbo-s+homo-nd+hehind+ sapo horombo sihei amoa mam+ ai God+indi hoafi h+imbor+koate-yehi mbah+mari-hehind+ nou,”

Buk Song 95:7-8

meho.

16 Nindou di+di+yei sapo God+indi yafambehünd+ hoafi h+imbor+yei hehi asu ran+moatükun+ ranahambo süngufekoate mbah+mari-hehinda? Nindou munŋu ranai ana sapo Moses ai Isip hifambeah+indi semündündür+ mahu ran+yei ramehind+.

17 Nindou daboe God ai 40 h+imban+imbo ŋgin+indi+mararü hu-a? Ai ramefiyu ana nindou sapo moaruwai hohoan+moyei hei asu ai ni+m+

wohi furikoate-reandühi yifisafimayei
ranaheimboyu nginindimarandüri.

¹⁸ Asu nindou daboe God ai dabarifihi
horombo hoafi hoafiyuhüya,

“Ai ngiri ro aheimbo harifehe nimarimbo hifi
masahandüri ranambe ngei,”

mehu-a? Sapo nindou ahandi hoafi
yiboaruko-rhindühi mbah+mar+hehindi
ranaheimboyu yare hoafimayundüri.

¹⁹ Ranimbo-animbo awi sihiri
hoeindihumboane. Sapo ai Godindi hoafi
anindhumbefe-koatemayei ranimbo-hündambo
wambo-animbo asu ai ngiri harifehe
nimarimbo hifi God hiningimareandi ranambe
ngei.

4

Godindi nendi-yei harifehe nimarimbo

¹ Nga God ai aheimboya, ai harifehe
nimarimbo ranambe ngeimboyei yahuhaya
horombo hoafimareandi ra yangorombo-wambo
sihiri rani-moatükuni ranahambo
wataporimbo-marandi ra ndahumindemboyei.
Awi sihiri ranahambo ndondi hu
hibadihumboane, nga nindou mam+ ai harifehe
nimarimbo moatükuni ranambe hokoate-ndu
haya bodiboembui.

² Nga sihiri amboani Godindi aboedi hoafi ra
himboriyefi-mboanefi, sapo amoao
mam+mayei ai yar+hi himborimayei nou. Ai
hoafi ra himborimayeyosi, nga asu ai
ranahambo anindhumbefe-koateyehi

süŋufekoate-mayei ranimbo-wamboyo moai ndoreandürî.

³ Nindou sîhîrî hoafî ranahambo anihondümbo-rîhundeimbi ana, harîhefe nîmarimbo ranambe hefi-rîhundeimb-aneftî. Sapo ranî-moatükunî ranahambo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro ranaheimbo ŋgîndî-yahandürühi dabarî-yaheandühî sahîya,

‘Ai ŋgîrî sapo ro aheimbo harîhefe nîmarimbo hîfi segudürümbo-mayahî ranambe tükündahindî,’ masahî,”

Buk

Song 95:11

mehu. Ai Moses nüŋgu-ambe ranî hoafî ra hoafîmayu. Nga horombo ai muŋguambo moatükunî nafîramündî mbura ahandî ratüpurî ra muŋgumayo.

⁴ Nga Baiborambe ŋgoründühî rühî 7 si ranahambo sapo yare hoafiyowohü yahoya,

“God ai ratüpurîyu humbo 7 si ranî-simboanîyu warî hare mamaru,”

Stat 2:2

meho.

⁵ Mare mamî ranî-moatükunî ranahambo asükaiyu yare hoafiyuhü yahuya, “Nindou ranai ŋgîrî sapo wandî harîhefe nîmarimbo hîfi ranambe ŋgei,” mehu.

⁶ Israer nindou ranai weaŋgurühi hoafî aboedi ranahambo hîmborîmayei aiana moai harîhefe nîmarimbo hîfi ranambe hei sapo ai ranî-moatükunî God ai hoafîmayu ranahambo anihondümbofe-koatemayei ranimbo-wambo. Nga asu nindou amurî-mayei aiana ranambe ŋgeimboyei.

7 Ran+imbo-hündamboyo asu süngunambo God ai asükaiyu ngorü si ra h+n+ngi+mareandi, sapo si ranahambo dükareandühi “ndan+ si” mehu ra. God+ndi hoafi mbahir+hefe si af+ndi himban+ ra ho-ane ran+ mbusümo Defit+ndi yafambe süngure haya God ai hoafi+yuhü yahuya,

“Asu haponda se God+ndi yafambehündi hoafi
 himbor+ndeihi ana, se ng+r+
 himbo-s+homond+hehindi,” *Buk Song*
 95:7-8

mehu.

8 Nga asu Sosua ai nindou ranaheimbo sapo God ai har+hefe n+mar+imbo h+fi ra horombo hoafi+mayu mbasagadürü-mbonana, asu God ai ng+r+ asükaiyu sünguna ngorü si tüküfemboayo ranahambo watapor+imborandi.

9 Ra rawefeyo nou-ane asu God+ndi nendi ranaheimbo amboani har+hefe n+mar+ si ra awi mban+ngondür+ sapo God 7 sih+ war+ hare mamaru nou.

10 Nindou düdi ai sapo God+ndi har+hefe n+mar+imbo h+fi ranambe ahu ana, nindou ranai ahandi+hoari ratüpur+ moend+re haya n+mar+ümboani sapo God ai-amboani munğu moatükun+ naf+ra humbo war+ hare mamaru nou.

11 Ran+imbo-hündambo-an+imbo awi s+h+r+ amboani ran+ har+hefe n+mar+imbo moatükun+ h+fi ranambe tüküfembo hüt+hi-hüt+indef+imboane. Ranan+imbo asu nindou mam+ ai-amboani ng+r+ s+h+r+ ranambeah+ tüküfembo gübüs+boadeamun+ sapo nindou ai aheihoari God+ndi hoafi ranahambo süngufekoate-yeih+ bod+mefoehind+ nou.

12 God+ndi hoafi ranane yang+r+ n+ngombo

nginindi ratüpurî ratüpurîyohü anîngo. Aiana yihîmîndî hamîndîyo hayamboane asu pisao yîboboanî yihîmîndî-yoweimbî ranahambo ngasündeamboane. Godîndî hoafi ranai ana ragu safambe kefoendühi sapo yifiafi asu yangîrî nîngombo hohoanîmo ahafe mamambe-marîneandî, hamîndî türîand-ambe asu efu nîmaro-ambe amboanî ragu keboemboe. Ranane asu ai nîndou-yafe ngusüfoambe hohoanîmo ragu amaro ranahambo türüfoare arandî.

¹³ Ngîrî nîni-moatükunî Godîndî hîmboahü dîbonapîndîfe yagodo. Nîndou muŋgu God ai nafîmarandî ranai ana ahandî hîmboahü weindahî yangîr-ane. Nga God ai süngunambo sîhefî hohoanîmo muŋgu yîbobondeambui.

Sisas ai sîhefî Godîmbo saimbo bogorî adükar-ani

¹⁴ Sîhefî Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî Sisas, Godîndî Nîmorî, ranai sapo God amaru ranambe nîmoamo mahafu. Nga awi sîhîrî ranîmbo-anîmbo nîni-moatükunîmboyo anîhondümborî-hundühi weindahî wataporîmborîhu arîhundî ranahambo nginîndî-safî kîkîhîndî-humîndefîmboane.

¹⁵ Sîhîrî sîhefîhoarî ana moaruwai hohoanîmo ranahambo hîfînambofembo nginîndî-yefîpoanî. Nga asu sîhefî Godîmbo sai-randeimbî nîndou ranai ana sapo nîndou sîhefîmbo hîpoambofemunî-koatemayu ra nahurayupoanî, nga wanî. Nga ranî-moatükunî ra yahurai-ane, nîndou ranai-amboanî sîhîrî rawehundî nou afîndî mamîkarambo

moatükunî ranai yare hoeimareri+yosi, n̄ga ai moai moaruwai hohoanîmoyu.

¹⁶ Ranîmboane awi sîhîrî moanî mbiro-koate God moanî hipoambore-randeimbî hîfanda nîmaruwanî ahambo sowana n̄gefîmboane. Ranambe anîmbo sîhîrî amboawiyeyi yaho hohoanîmo asu moanî hipoambore arandî ra sîhefîmbo fehefemböhünda ndahumündemboyefî sapo sîhîrî semîndîmbo hohoanîmoayefî amboanî.

5

*Sîhefî Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî
Sisas ai-anîmbo aboedambo-ndeamunümbui*

¹ Mun̄guambo Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî nindou ana sapo nindou-yeyi mbusümonîndî God ai kafoarirî hînîngîmarir-ani. Ranani asu nindou ranai mun̄guambo nindou ranahei moaruwai hohoanîmo ranîmbohünda Godîmbo moanî saimbo asu ahambo nîhîndî hîfokoefe sîhefembo-hündamboane kafoarirî hînîngîmarirî.

² Ranane asu nindou ai fîfîrîfekoate-yeyî mamîkarîyeyi arîhündî ranaheimbo hîmboarî hoafendühi hîbadarümbui, sapo nindou-mayeyi ranai-amboanî aheihoarî ngînîndî nîngokoate-yeyî-wambo.

³ Ranîmbo-wambo ai Godîmbo nîne-moatükunî hîfokoare sîhenda horî pîrayo ra ngîrî nindou dîdîyeyi moaruwai hohoanîmomayeyi ranaheimbo-hündambo yangîrî randeandî. N̄ga ai-amboanî ahandî

moaruwai hohoanimo ranimbo-hündambo
kameihi rareandühani.

⁴ Godimbo sai-randeimbi bogori
adükarimbofe ndürümbi moatükun-ane asu
adükarı ratüpurı ra ıgırı nındou mamı ai
ahandıhoarı ranımbondahe nımboambo
mbüsu, ıga wanı. ıga moanı God ahambo
kafoarirımboanı ranı ratüpurımbohünda sapo
Aronımbı boatei Godımbı
sai-randeimbımboriri kafoariri hınııgımariri
nou.

⁵ Mamı yare yahuraiyo, Krais aiana Godımbı
saimbo ra bogorımbıfe adükarı ndürümbıyo
nııgombo-mayu ra ahandıhoarı moai
bogorımbıfi nııngu, ıga wanı. ıga Godıyo
ahandı ndürı adükarı sagadowohü
hoafıyundühi yahuya,

“Seana wandı nımor-anafı,
ıga haponda ro sıhafı
Apeımbıyaheamboanı,” *Buk Song 5:7*
mehundo.

⁶ Asu God ai asükaiyo yare hoafıyuhü yahuya,
“Awi seana wambo sairambo bogorımbındafo
rando ndühümeambo nımbıamboıyafı
sapo Merkısedek referambohünda manııngu
ranıfıhi tündo hawambo,” *Buk Song 110:4*
mehundo.

⁷ Sıas ai hıfı ndanıhü yangırı nıınguambe
Godımbı sapo ahambo yıfıhündı
aboedambofımbı-mayu ranahambo ai moanı
püküna hoafıyuhü aranıhımbıoanı hımoarıyuhü
dıdıbafıyundühi hoafıyundo marandı. Sıas ai
hımbıoarı hoafendıyo haya Godındı hoarehi

nüngumbo-wambo God ai ahandi hoafi ra himbormayundo.

⁸ Sisas ai Godindi Nimoriyusi, nga nini-moatükuni tñiriifo afindi ahambo tükümeendo ra ahambo yamundiñiwani asu ai Godindi hoafi ra süngufe hombo-hündamboyo tükümeendo.

⁹ Raniyu asu ai tñiriifo moatükuni ra ndeara yare nafamüñdi mbura rananiambo asu ai nindou didiyei ahandi hoafi süngurihi arihüñdi ranaheimbo koadürümbo aboedambo-fendürümbo niniñdihifi tükümeñiyu.

¹⁰ Raniyu asu God ai ahambo fi sai-rambohüñda Sisasimbo bogori adükariimborigi hiniñgimariri sapo Merkisedek rasüñgure marandi raniñihiti türe haya.

Se Godimbo anihondümbofe ho ra hiniñgife-poani

¹¹ Rani hoafi ranahambo siheimbo wataporimboyo-ndürümbo ra afind-ane engorosi, nga siheimbo wataporimboyo-ndürümbo ra awi akidou tñjümbi saf-ane, sapo se nimai hohoanimo ra puremindi-koateyeyi arihüñdi raniambo.

¹² Afindiimbo maho ra se Godindi hoafi yamundiñe-randeimbiniñgombomayo-aneisi. Nga awi nindou ñgorü ai-animbo Godindi hoafi boakorifiñirife ra asukai siheimbo yamundi-mbirihindür-amboane. Se ñginiñdi sesi sesimboayeyi rananeisi, nga asu awi nindou ñgorü ai siheimbo titi yangir-animbo dagadürimbui.

13 Nindou düdi ai titi yangiri simindimboayu ana, ai nimoakidou nou-ani, nga asu ai aboedi mbumundi hohoanimo aho ranahambo yamundife ra moai türüfoareandi.

14 Sapo nginindi sesi ranana nindou adükarimboehindi ranahei ses-ane. Nindou yahurai ana ahei hohoanimo ra ndorihikorifoarhi arihündi-wambo asu ai nine-moatükun aboedayo-ane asu nine-moatükun moaruwaiyo ranane rani-moatükun ranahambo türiboadhi fifindihimboyei.

6

Godimbo anihondümbofe ranahambo sihiri kikihi safindihu-mündefimboane

1-2 Awi ranimbo-animbo sihiri nginindi yamundife hoafi rani-sowana sühündahundüh-animbo asu Kristeniyafe raboakor hoafi yamundifembo engoro ra daboadanambo-ndihumboane. Sihiri ngiri kambohoani rani yangiri fondihu asükaindefi findihehu fondihu ndihundi. Asükaindefi ngiri sihiri ranahambo wataporimbondihu ngefi, nga ranana sapo nda: Ndorihefe-koate ratüpuridaboadanambofe, Godimbo anihondümbofe, rani-poanimbo himoni hundürü hohoanimo, nindou-yeiwami warinandife hohoanimo, nindou yifihündi asükaiyo botife hohoanimo asu Godindi nendi yibobofe hohoanimo rani-simboani God yibobondeandani asu bidifiri ai koadürümbo yangiri nimboeimboyei asu bidifirimbo God ai tiriifo dagadürimbui.

Rani hoafi yamundife yangiri ngiri hihirindefi keboehu ndihundi, nga wani. Nga sapo nindou boagiri-yafe yamundife hoafi rananimo himboringuhungundihu ngefimboane.

³ God ai sihefimo refembo hiningareamuni ana, sihiri randihumboane.

⁴ Nindou bidifiri ai Godindi sürühoeimbi hohoanimo ranambe nimboei, asu sunambeahindi moani saimbo moatükun ra ai yarihi hoeirihindi asu Yifiafi Aboedi ra ai-amboani sahümüdi manimboei. Asu nindou ranai rarihindeimbi ai ahei anihondümbofe ho ra randihi hiningundihi hehi, asu asükaindei nüngundihi hihirindahi Kraimbo anihondümbo-mandihora?

⁵ Sapo ai Godindi hoafi aboedi hamind-ayo ranahambo fifirihindi ai yarihi hoeirihimboane-wambo. Asu ai Godindi aboedi si süngunambo tüküfemboayo ranahandi nginindi ra hoeirihimboanei.

⁶ Asu ai ahei Kraimbo anihondümbofe hohoanimo ra moani yarihi hiningarihindi ana, ai ngiri asukai hihirindahi anihondümbondihindi, nga wani.

Rani-moatükun ra refekoate-ayo ana, ngiri randifeyo sapo ai ahei-hoari asükaiyei Godindi Nimori ranahambo nimi keimbi karihe-ndeimbifih nindou himboahü hifokoarihori pamarihori noumayo-wambo.

⁷ Hoe ranai hifi rani-wami afindimbo peyoani asu hifi ranai hoe ra semindühi nindou nübür-marhündi ranahei nübür ranambe sesi aboedi tükefeyo ana, God ai rani-moatükun ranahambo aboedi didiboadore huhani.

⁸ Nga asu hifi rani-wami nübürü ranai wohafi napo furiyowohü wohi ai furayo ana, ngiri aboedindo. Ranimbo-animbo asu rani-moatükunü ranahambo God ai moaruwaimbo-ndeanda asu sünguna hai-nambo tikirindandanü awaründerhoemboe.

⁹ Nga wandafi mami, ro hoafi afindi tñjümbi ndahurai hoafayefi ra awi siheimboanefi hoafayefisi, nga ro siheimbo rani-moatükunü ranimbo-hünda fifirihundürü-mboanefi. Se ngiri randühi nindou amurü ramehindü nou moaruwaimbo-ndahindü, nga wanü. Nga awi siheimbo God ai aboedü didüboado-ndearümbui sapo ai siheimbo aboedambofe-ndürümboyu ranimbo-hüdambo.

¹⁰ God aiana nindou hohoanümo mitanüramündü-randeimbüyupoanü. Raniyu-animbo asu ai nüne ratüpurü se ratüpurayei-ane asu Godimbo ngusüfo parühorühi ahandü nendü ranaheimbo farühehi marühünd-ane asu hapondanü amboanü yarühi arühünd-ane ranahambo ngiri mitanü-ndamündündürü, nga wanü.

¹¹ Yühoefi adükari hohoanümo siheimbo ranana ndahurai-ane. Roana siheimboya, awi se münguambo moanü rani-ratüpurü yangir-animbo randühi ratüpuründei ngeimbo bidüfiranü hondü rananümbö asu se nünümboyei himboaye ranai anühondü tükümbüfe-ndüramboane.

¹² Se rani ratüpurü süngufe ho yüboaruko-yüboaruko ranimboanefi ro moei-asefi. Nga se sapo nindou bidüfirü Godimbo anühondümbö-rühorü mburühümbö-maye sapo Ape ai

nini-moatükuniyo segodürimbo horombo
hoafimareandi ra asahümündi nou randahindi
sefomboanefi hohoanimoayefi.

*Sihiri Godindi horombo hoafi ra
anihondümbo-ndihumboane*

¹³ Horombo God ai Abrahamimbo
horombo-hoafirirühi ai
anihondümbo-randiheamboyahi yahu
dabarimefiyu. Ahambo moai nini-moatükuni
ngasündeambo nahurai yangoro ranambo
dabarife-mbohünda, nga wani. Nga raniyu asu
ai moani ahandi ndüri ranifih yangiri
dabarifih hoafimayu.

¹⁴ God ai yare hoafiyuhü yahuya,
“Anihondümboanahi ro sihambo
aboedi-aboedi-ndiheaninimboyahi asu
sifah ahurimami afindi
tükündahimboyei,” *Stat 22:17*
mehu.

¹⁵ Raniyu asu Abraham ai rani-moatükuni
ranahambo himboyuhü nungu-ane God ai
ahamboya, aboedi-aboedi-ndiheaninimboyahi
yahuhaya horombo-hoafimariri.

¹⁶ Nindou mam ai dabarifembo yahumbo ra
sapo nindou ngörü düdi ai ahambo ngasündiri
haya ranahandi ndürinambo
dabarindi-fiyuan-animbo asu ahandi hoafi ra
ngineminimbo nini-moatükuni simbori hoafi
mbusümo engoro ranahambo wanindimboe.

¹⁷ Nindou sapo didiyei ai God aheimbo aboedi
didiiboado-fendürimbo ahandi nimorimbo
horombo-hoafimareandi ra ngiri ngörü
süngundihendi yahuhaya ranimbo

weindahi-reandühiyu ahandi horombo-hoafi ranahambo nginamündühi dabarimefiyu.

¹⁸ Ahandi dabarife-ane asu horombo-hoafife-ane yimbu moatükunî ranana ngiri ngörü-ngörüdo. Asu rani-moatükunî ranahambo God ai yare hoafimayu ra ngiri tikandeambo rambüsu, nga ranimbo-animbo sihefi ngusüfo ndondeamunimboe.

Ranimboane nindou sihiri didiyefi Godindi fikimî aboedamboyahu nimboefeimbî sihiri ana rani-moatükunî ra anihondü hondü tükündifemboe mbisefi hohu God ai sihefimbo horombonambore rani-moatükunimbo himbombo masihemunî ranifihî nginindî kikihindî-humîndefî nimboefi-mboane.

¹⁹ Rani-moatükunî ranahambo himbombo hohoanimo ranana sihefi niŋgo hohoanimo ranambeahi nimoei fürifürikoate nginindî amaro nahurai-ane. Rani-moatükunî ranana aboedambore-randeimbîyo haya rani-hoarehi nimboefembo ngiri fürifürîndefî. Hohoanimo ranambo-animbo God nîmaru-ambe ngemboyefi sapo Godimbo sai-randeimbî bogori adükari ai yipurî hoeari rani hundünî kefuai ser worî safambe hamindî ragu hüfu-arandi nou.

²⁰ Sihefomböhünda Sisas ai Godimbo saimbohünda bogori adükari-mbofi haya God nîmaruambe ai-boatei kefuai mahüfu. Sapo Merkisedek ai sai-randeimbî bogorimbo-mefiyu ranifihî türehaya ai koadürümbo-koadürümbo anüŋgu.

Merkisedek ai ndürümb-ani

¹ Merkisedek ranai ana adükarî ñgoafî Saremi-yafe bogorî adükarî nindou sapo Godîndî ndürî nîmoamo hondayo ranahambo sai-randeimb-ani. Abraham ai yifiarîni-poedî bogorî adükarî nindou yimbuyimbu-yomondi ami tîtaboarîfoaru hou ranîni-poedî mahüfuwa Merkisedek ai nafîni hoeirirî haya ahambo Godîmbohünda aboed-aboedîmarirî.

² Asu Abraham ai yifiarîni-poedî napo semündü masüfu ra mamî 10 yîbobore mbura mamî bîdîfirî Merkisedekîmbo masagado. Ndürî 'Merkisedek' ranana 'Mbumündî hohoanîmoyumbü bogorî adükarî' yaho-randeimb-ani. Sapo ai Saremi-yafe bogorî adükarî nindou-ayu, ranîmboane ahandî ndürî ranamboani 'ñgusüfo afurîfe küfeimbi bogorî adükarî' yaho arandî.

³ Merkisedekîndî hond-afîndî, ahandî amoa, ai tükümeñiyu asu ai yîfîmayu hoafî ra moai akîdou amboani yanğorowanî fîfirîfeyo. Merkisedek ranai ana sapo Godîndî Nîmorî moanî yahurai nou koadürümbo Godîmbo sai-randeimbî anüngu.

⁴ Awi se Merkisedek ranahambo hoeindîhori nüngu-nahurai ndürümbî adükarîyu tükümeñiyu ra. Sapo sîhefî adükarî amoa hondü Abraham ai napo yifiarîni-poedî semündü haya ranahambo mamî 10 yîbobore haya ahambo mamî bîdîfirî masagado ra.

⁵ Rifaindî ahuirî-mamî ranai ana Godîmbo sîhou-rundeimb-anemo. Ranîyomo asu nindou ranai yanğîr-anîmbo Israerî-yeimayo mamî 10

bidiŋiri napo ra mamɪ bidiŋiri sowandümo mbürundamboane yaho ahɪnũmbɪ hoafi yare meŋgoro. Sapo Godɪmbo sihou-rundeimbɪ ranai-amboanɪ Israeri-hündi-yomo asu Israeri ai-amboanɪ Abrahamɪndɪ ahurɪ mamɪ-yeisɪ, ŋga Godɪmbo sihou-rundeimbɪ ai ahei-mayo napo mamɪ bidiŋiri sowandümo marundɪ.

⁶ Ŋga asu Merkisedek ana Rifaindɪ ahurɪ mamambeahɪndi-yupoanɪ. Ŋga asu ai Abrahamɪndi-mayo napo mamɪ bidiŋiri ra semündü mburambo asu ahambo aboedi-aboedimarirɪ sapo nindou Godɪndi-mayo horombo hoafi semündümbü-mayo ranahambo.

⁷ Awi sihirɪ ranahambo fifirɪhumboanefɪ sapo nindou düdi ai ŋgorumbo aboedi-aboedarirɪ ranai ana ndürɪ ŋgɪnɪndɪ adükarümbiyu-wamboane asu aboedi-aboedimefiyu ranai ahandɪ hoareh-ani.

⁸ Rifaihündi aiana Israeri-yeimayo napo bidiŋiri sowandümo marundɪ ra nindou yifiyomo marundɪ. Ŋga Merkisedek aiana nindou-yeimayo napo mamɪ bidiŋiri mamɪ bidiŋiri semündü marandɪ, ŋga ai yanggɪrɪ nüngumbü nou-ani sapo Baibor ai yare hoafimayo nou. Ranane asu sihirɪ yarɪhu fifirarihundɪ Merkisedek ai Abrahamɪmbo ŋgasündimarirɪ.

⁹ Moanɪ hoafimbo randihu hoafindefimboane. Rifaindɪ ahurɪ mamɪ ai Israeri-yeimayo napo 10 mamɪ bidiŋiri sowandümo marund-anesɪ, ŋga horombo Merkisedek ai Abrahamɪndi-mayo bidiŋiri napo

masemündu rasimboani Rifaindi ahuirí mamí aho ra ranaheimbo kameihí randí masemündu.

¹⁰ Ranimbo Merkisedek ranai Abraham ranahambo nafiní hoeiriraní Rifai ai tüküfekoate-yuambe ahandí amoaó Abraham ranahandí fiambe mamaru. Raní-moatükuní ra moaní hoafomboane. Ranane asu síhírí yaríhu fífíraríhundí Merkisedek ai Rifaimbo amboani ngasündímarí.

Godimbo sai-randeimbi bogorí simborí ai Rifaindi ahuirí mamí-memo ranahamundi fondi kosímaríhendi

¹¹ Rifaindi sírambeahíndí yanjírí Godimbo sai-randeimbi bogorí ra tüküyafu marundi. Moses ai ahínümbí hohóanímo ra nindou Israeríhündí ranaheimbo masagadürí, nga Rifaindi ahuirí mamí ranai hífandímaru homo. Rifai mamí-yomondí Godimbo saimbo ratüpurí ra nindoumbo ndombaríhoai-mbonana, asu ngírí ngorü-poanímbo Godimbo saimbo bogorímbofe moatükuní ra tüküfeyo. Nga ngorü-poanímbo Godimbo saimbo moatükuní ra Merkisedekíndí Godimbo saimbo hohóanímo ranífhí türe hayamboyo, nga Aron Rifíandí ahuirí ahandífhí türe hayamboyo poaní.

¹² Asu Godimbo saimbo bogorímbofe moatükuní ranai ngorü sünguefeyo ana, asu ahínümbí hohóanímo ranamboani ngorü süngumbífeyo-wamboane.

¹³ Síhefí Adükarí sapo ahamboane ndaní hoafí nda hoafayo, Aiana nindou ngorü sírambeahíndíyu, nga asu Aroníndí sírambeahíndí-yupoaní. Moai ahandí sírambeahíndí ana Godimbo sai-randeimbi

bogorî ratûpurî ra nindou mamî ai-amboanî semündu, nga wanî.

¹⁴ Aiana nindou Suda-mayu sîrambeahîndiyu tüküme fiyu. Nga asu Moses ai moai ranî sîrî ranahambo dükare hoafiyu Godîmbo sai-randeimbî bogorî nindou tüküfembo, nga wanî. Ranî-moatükunî ra sapo ndorîhu fîfîrîhumboanefî.

Sisas ana Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükari koadürümbo nüngumb-ani Merkisedek nahurai

¹⁵ Sîhîrî dîboadorîhu hoeirîhumboanefî ngorü sîmborî Godîmbo sai-randeimbî bogorî Merkisedek rame fiyu nahurai tüküme fiyu asu ai Rifaindî sîrambeahîndî sîhou-rundeimbî ranahamumbo ngasündî-mareapurî.

¹⁶ Ai Godîmbo sai-randeimbî bogorîmbome fiyu ra moai Rifaindî ahuirî yangîr-anîmbo ratûpurîyo ramboane yaho ahînümbî hoafî meŋgoro ranî-süngu süngurandî, nga wanî. Nga aiana awarîhefekoate yangîrî nüngumb-ani ranîmboane asu ai ngasündeandeimbî bogorî sai-randeimbî tüküme fiyu.

¹⁷ Nga Baibor ai yare hoafiyowohü yahoya, “Seana Godîmbo sai-randeimbî bogorî koadürümbo-koadürümbo nîmboamboayafî Merkisedek rame fiyu ranîfihî tündo hawambo,” *Buk Song 110:4* meho.

¹⁸ Horombodîdî ahînümbî hohoanîmo ranana gîgîrana-mbofemboane sapo ranî-moatükunî ranai aboedî ndorîhefekoate asu sîhefîmbo fehefemunî-koatemayo-wambo.

19 Nga ahinümbi hohoanimo menjoro ranai ana ngiriri nini-moatükuni aboedi ndemindi ndondeandi. Nga hapondani ana simbori moatükuni horombodidi moatükuni ranahambo ngasündareandi. Rani-moatükuni himboayefi ranambo sihiri God sowanambo akimi ngemboyefi.

20 Asu God ai Sisasimbo ahambo sai-randeimbi-mborirühi moai moani hini-ngiriri, nga dabarifihiyu hini-ngimariri. Nindou bodimondi yaru Godimbo sihou-rundeimbimbo-yafundeimbi ana moai yahurai dabari yangorowa tüküyafu rundi.

21 Nga Godindi dabari sünguyu Sisas ai ahambo sai-randeimbi tüküme fiyu. Rani-simboani God ai yare ahambo hoafiyundowohü yahuya,
 “Adükari ai anihondümbi hondü
 dabarifimboani,
 nga asu ai ngiriri rani-moatükuni ra
 hihirinde ngorü süngundeandi.
 Nga seana Godimbo sao-randeimbi koadürümbo
 nimboamboyafi,” *Buk Song 110:4*
 mehu.

22 Dabari ranimbo-hündambo wamboyo simbori hoafi femindi sihefe moatükuni-mayo ranahambo Sisas ai hoafiyuhüya, rani-moatükuni ra anihondü tükündifemboe, mehu. Ranimboane hoafi femindi sihefe ra Mosesindi ahinümbi ranahambo ngasündeamboane.

23 Rani-moatükuni ra yahurai-ane: Horombo ana Godimbo sai-randeimbi bogori nindou ra afindi tüküyafu marundane, nga asu ai yifiyomo

rundühi wambo moai ahamundi rani ratüpurî
ra gedühi hüramîndî ho randî, nga wanî.

²⁴ Nga Sisas ana moanî koadürümbo
nüngumbo wambo asu ahandî Godîmbo
sai-randeimbî ratüpurî ra ngîrî nindou ngorü ai
kosîndîhai ratüpurîndu, nga wanî.

²⁵ Ranîmbo-wambo-anîmbo hapondan-ane
asu süngunambo muᅅguambo si aho ranane ra
nindou dîdîyeyi God sowana Sisasîndî sünguyahi
ahei ranaheimbo muᅅguambo
aboedambo-ndearümbui. Sapo ai koadürümbo
nüngumbo aheimbo farîhefe-ndürîmbohünda
dîdîbafîyu arandî.

*Sisas Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî
ai-anîmbo sîhefîmbo fandîhemunümbui*

²⁶ Sapo Godîmbo sai-randeimbî bogorî
adükarî ndahurai sîhefîmbo fandîhemunümbui.
Aiana moanî aboedî sürühoeimbî hamîndî
hond-ani. Ahandî fiambe ana moai se hütîyafî
yaho hoafî hohoanîmo nîmarondo. Aiana
moaruwai hohoanîmoyeimbî ranaheimbo
nindou nîmboeia ai moanî ranî-poanî hondüyu
haya sünambe nîmoamo hond-ani anüᅅgu.
Nindou yahurai-anîmbo sîhefîmbo
fehefemunîmboani.

²⁷ Aiana bodîmondî Godîmbo
sîhou-rundeimbî bogorî adükarî nindou
yahurâyupoanî. Aiana nîmbî-nîmbîsi moai
ahandî fimbohündambo boatei Godîmbo
nînîhondî hîfokoare sîhai mbura asu süᅅguna
nindou amurî ranahei moaruwai hohoanîmo
ranahambo yare randî, nga wanî. Nga aiana
moanî mamîmbo yanᅅrî randî ramareandî

moanî koadürümbo ai ahandî fimbo Godîmbo sîhefembo sapo nîñîhondî hîfokoarefeyo nou refihî.

²⁸ Ahîñümbî hohoanîmo menjoro ranaiyo nindou ndoyîmîndîkoate-memo ranahamumbo Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarîmbo hîñîngîreapurî arandî. Nga asu Godîndî ahîñümbî hohoanîmo ra sagado-ambe ahandî dabarîfe ranamboyo Nîmorîmbo yarirî hîñîngîmarirî. Raniyo asu ranî-moatükunî ranai ahandî Nîmorî koadürümbo ndorîhoeimbî ranahambo yare hîñîngîmarerî. Sapo Nîmorî koadürümbo muñgunambo ndorîhoei nüngumbü-mayu ranahambo.

8

Sisas ai sîhefî Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükar-ani

¹ Ranî-moatükunî ranahandî nîmîndî hondü hoafî ro wataporîmbo-arîhundî ranana sîhefî moanî yahurai Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî ai sünambe God Bogorî Hondü-mayu ranahandî hanğîfoanî amaru.

² Ranambe-ani aiana Godîmbo sai-randeimbî bogorî adükarî ratüpurî ranani ratüpurîyuhü moanî sürühoeimbî fondî ranambe anüngu. Fondî ra sapo Godîmbo hoafîyo-rambo ser worî hondü Adükarî ai mafondeandî ranambe, nga nindou ai worî ra moai fondundî.

³ Muñguambo nindou dîdemo sapo Godîmbo sîhou-rundeimbî bogorî adükarî nîngomo arundî ra Godîmbo moanî saimbo moatükunî sîhefembo asu nîñîhondî hîfokoefeyoanî horî

kefoefe-rambohündambo anin̄gomo.
Ran̄imbo-hündambo-an̄imbo s̄hef̄i God̄imbo
sai-randeimb̄i bogor̄i adük̄ar̄i ranai-amboan̄i
n̄in̄i-moatükun̄iyo ra awi God̄imbo
mb̄is̄hend-amboane.

⁴ Sis̄as ranai h̄if̄i ndan̄ih̄ü
mban̄üngu-mbonana, ai nḡir̄i God̄imbo
sai-randeimb̄imbo n̄üngu, s̄apo n̄indou b̄id̄if̄ir̄i
ai Suda-yei ah̄in̄ümb̄i hohoan̄imo
ran̄i-s̄üngumbo God̄imbo moan̄i s̄aimbo
moatükun̄i s̄ihou-arund̄i n̄indou ranai
man̄in̄gomo-ndambo wambo.

⁵ Moan̄i sür̄ühoeimb̄i fond̄i ranambe God̄imbo
s̄ihou-rundeimb̄i rat̄üpur̄i yaru arund̄i fond̄i
ranana moan̄i saf̄i hond̄ü s̄ünambeah̄i engoro
ranahandambo s̄isam-ane. Moses ai s̄apo s̄isam̄i
moatükun̄i ser wor̄i-mayo ra fond̄ifembo
yahuhaya-mboyuambe God̄ ai ahambo
hoaf̄iyundoh̄ü yahuya,

“Se ran̄i-moatükun̄i ra randowand̄üh̄i ana, s̄apo
h̄if̄i wafuambe mun̄guambo moatükun̄i
refembo saf̄i hond̄ü s̄isam̄ir̄ihe
nafuimehan̄in̄i ranan̄imbo ran̄i-s̄üngundo
wor̄imbondand̄i,” *Kisim Bek 25:40*
mehundo.

⁶ Nga haponda Sis̄as ai God̄imbo sai-randeimb̄i
bogor̄i adük̄ar̄i rat̄üpur̄i ran̄ifih̄i türe haya
rat̄üpur̄ayu hu ranana amur̄i-yomond̄i rat̄üpur̄i
nḡas̄ündeandeimb̄i hond-ane. S̄apo hoaf̄i
fem̄ind̄i aboed̄i saf̄i s̄ih̄efembo moatükun̄i
God̄ind̄i nend̄i asu God̄i-mayu ranahei
mbus̄ümo d̄id̄iboado-mareand̄i ranana moan̄i
aboed̄i mbumund̄i ham̄ind̄i hond-ane.
Ran̄i-moatükun̄i ra s̄apo aboed̄i ham̄ind̄i hond̄ü

horombo hoafi fimbihündi süngu wambo.

Simbori hoafi femindi sihefe ai horombodidi ranahambo ngasündeamboane

⁷ Horombo weangurühididi hoafi femindi sihefe-mayo ra moani aboedi ndombarihoai-mbonana, asu ngiri sünguni ngorü tüküme feyo ranai tükü feyo, nga ranana waniyo.

⁸ Nga asu God ai ahandi nendi ranaheimbo papihandürühi yahuya,
 “Adükari ai yahuya, Awi sünguna ro
 Israerihündi asu Sudahündi
 rani-babidimbo
 simbori hoafi femindi sihefemboayahani rani
 si ra tükündifemboe.

⁹ Rani hoafi femindi sihefe moatükuni ranana ngiri sapo ahei amoa mamibabidimbo Isip hifambeahindi koakoma-rhandürü hani rani-simboani hoafi firihamindi masihehandi nahurai-yopoani, nga wani.

Nindou ranai wandi hoafi femindi sihefe ra ndofe süngufekoate-mayei-amboayahani asu ro-amboani aheimbo moani yarithe hini ngimarhearü, Adükari ramehu.

¹⁰ Awi süngunambo ana Israerihündi babidimbo ndani hoafi femindi sihefe ndandithe ndahurai-animbo randheamboayahani.

Ro wandi-mayo ahinümbi hohoanimo ahei hohoanimoambe hini nginditheandühi asu ahei ngüsüfo fihü sürü papindithi hini nginditheamboayahani.

Ro ahei God-ndamboyahı

asu ai wandı nendı-ndeimboyei.

¹¹ Nindou mamı ai-amboanı ngırı ahandı mamı
ngoañhündı nindou-mayu ranahambo
yamundeandürı

asu ahandı sırambeahındı nindou
ranaheimbo hoafındündürühi,
'Se Adükari fıfırındıhorı,' mbüsü.

Nımboe muñguambo nindou ai ndürımbayeı asu
ndürı-koateayeı

aiana wambo fıfırındı-hındırımboyei.

¹² Ro hıpoambondı-handürühi ahei moaruwai
hohoanımo ranımbı amboawıyeı mbısa
hınıngındıhearühi,

asu ahei mamıkarı hohoanımo ranahambo
moanı

mıtanındı-hamındı-handürımboyahı,"

Jeremaia 31:31-34

mehu.

¹³ God ai sımborı hoafı femındı sıhefe
ranahambo sımbor-ane yahu

wataporımbı-randühıyu asu hoafı ranambo ai

weañgurühıdıdı-mayo ranahambo muñguna

wamındafımbı-mareandı. Asu nıne-moatükunı

sapo ai wamındafıyowohü sümbıoyo ranana

ngırı amıtata awarındıhoeyo.

9

*Hıfı ndanıhündambo Godımbı hıfokoeıe sımbıo
hohoanımo*

¹ Weañgurühıdıdı hoafı femındı

sıhefeımbı-mayo ranai ana ranı-poanımbı

Godımbı dıdıbafııe hohoanımo asu nindou

nafıyoweımbı-hündı sürühıeımbı fondı

Godimbo didibafife-rambo rani amboani menjoro-ane.

² Weangurühi sapo sürühoeimbi fondi ser wori ra yimbumbofe pap+yoweimbiyo mafondaro. Weindani pap ranambe ana ram nindifembo fondi niŋgo asu yibadi bret rani-wami Godimbo sihefeimbi-hündi niŋgo marandi.

³ Ai hoeari yipurimborihi kümarihindi asu hoeari rani daboarani fondi mam maninŋgo ranahambo moani sürühoeimbi fond-ane yahomo marundi.

⁴ Wori rani safambe, rani-poanimbo fisiniriyo-randeimbi Godimbo mandife fondi gorinambo nafirundeimbiyo asu hoafi femindi sihefe-rambo bokis rani-kameih manimbafe. Bokis ranahambo gorinambo gabudifoefimbiyo haya asu ranambe gor hipiri yanjoro-ane asu ranambe mana* foaru nindundeimbiyo maninŋgo. Aronindi nimi-nimi horombo andufuriyoweimbi-mayo asu horombo nimoei yimbufih God ai hoafi femindi sihefe sürü papimarandi ranai bokis ranambe amboani menjoro.

⁵ Bokis rani-wami mbanendeimbi sunambeahindi nendi sisami yimbu mapaiarifani Godindi himboamupui-randeimbi ra ahafandi mbusümo menjoro. Rani-wami God ai moaruwai hohoanimo ranahambo amboawiyeyi yahu arandi raniwami mbanendi ngurine hena nimarifani marinandi. Nga hapondani ana ngiri rani-moatükuni

* **9:4:** Mana ra sesi God ai Israerihündambo nimi wofi furikoate-reandühi masagaduri ranane.

ranahambo munɣuna gedühi hamindi
watapori-mbondihu ngefi.

⁶ Munɣuambo moatükuni ra nafi-rundümo
kurarundi ana, Godimbo sihou-rundeimbi ranai
munɣuambo si aho ra ai ahamundi ratüpurimbo
hohoanimo-yomondüh sapo weindani
papimayo ranambe kefoau tüküyafu marundi.

⁷ Nga wori safambe pap hondü ranambe ana
Godimbo sai-randeimbi bogori adükar ranai
yangiri-yu kefuai tüküfi marandi mamimbo
yangiri munɣuambo himbani maho ra. Refih ai
moai moani war yangiri hüfu randi, nga
ninihondi hori Godimbo sihefembo sapo ai
moaruwai hohoanimo-yu marandambo asu
nindou ai moani hohoanimokoate moaruwai
hohoanimoyei marihündi ranaheimbohünda
kameih semündü hayambo-yu hüfu marandi.

⁸ Munɣuambo rani ratüpurimbo Yifiafi
Aboedi ranai yare nafuiramunühi yahoya,
weangurühi Godimbo sai-rambo ser wori ranai
fondarowan ana, Sürühoeimbi Hondü Fondi
sünambe wori safambe hombo nafi ra
weindahife-koatemayo.

⁹ Nimindihindi ra ranane nda. Munɣuambo
rani ratüpurimbo ser wori ranana sisami nahurai
hapondanambe ranahamboane nafuiayomuni.
Ninihondi hori Godimbohünda raraofe
asihefeyo ana, ngiri nindou didiyeyi Godimbo
hohoanimombo sei-arihündi ranahei ngusüfo
ranai ndondihoyondüri.

¹⁰ Nga saimbo moatükuni ra sesimbo
moatükuni, simindimbo moatükuni,
mamikarambo fi popoaifoefembo moatükuni

ranana moani fi-hoeari moanambuhü
 ranahandi ratüpurü hohoanimo yangir-ane. Nga
 asu rani-moatükunü ra süngundhi ngeiani
 Godüندی simbori hohoanimo tükündifemboe
 yahumboani

¹¹ Krai hapondanambe tüküfimboani, nga
 aiana munguambo aboedi moatükunü haponda
 tüküme feyo ndanahambohünda Godümbö
 sai-rambo bogori adükari mbofi tüküfimboani.
 Godümbö saimbo ser wori hondü sapo
 horombodüdi-mayo ranahambo
 ngasündeandeimbi-mayo. Rani ser wori ranana
 nindou ai worimbo-rumbo-yomopoani. Asu
 rani-moatükunü ranai hifini
 nafi yombo-yopoani, nga wani.

¹² Krai ai moai meme hori asu burmakau hori
 ra semündü haya Godümbö saimbohündambo
 kefuai hüfu, nga wani. Nga asu aiana ahandi
 hori rani-randi semündü hayambo
 Godümböhünda sehefembo Godüni maruambe
 Safambe Hondü mamümbö yangiriyu kefuai
 mahüfu sihefimbo koadürümbö-koadürümbö
 ni ngombo aboedambofe-munümböhünda.

¹³ Nga nindou bidifiri ai Godüندی himboahü
 moaruwai fiyei ana, asu Godümbö
 sihou-rundeimbi bogori ranai meme hori,
 burmakau anamüندی hori, asu burmakau
 yikü müندی weindambo mandüfimbi-hündi hasüfi
 rani amboani ahei-wami bubumafoarunda, asu
 rani-moatükunü ranambo nindou ahei moaruwai
 fi ra Godüندی himboahü aboedi tükümehindi.

¹⁴ Nga Kraiüندی hori ana rani-moatükunü
 hohoanimo ranahambo ngasündeandeimb-ane.
 Sapo Kraiüندی fiambe ana moai moaruwai

hohoanimo ra akidou-amboani nimarō, nga wani. Asu sapo Yifiafi koadürümbo-koadürümbo nimarō-wembü ranahandi nginindi-namboyo Kraisi ahandi fi ningombo hohoanimo ra Godimbohünda ninihondi hifokoefe asihefeyo nou yare hifokoare masihendo. Ranimboane ahandi hori ranai ngiri sifehi fi moanambühi rani yangiri popoaindihendi, nga wani. Nga aiana sapo sifehi hohoanimo moaruwai ngusüfoambe popoi-marthemuna asu shiri horombodidi fehefekoate ahinümbi hohoanimo moai süngurihundi. Ranimbo-animbo asu shiri God yangiri nünguweimbi ahandi ratüpurü aboedi rani yangiri ratüpurü-ndemboyefi.

Kraisindi hori ranai simbori hoafi femindi sifehe ranahambo nginimaramindo

¹⁵ Ranimbo-hündambo Kraisi mamü ranaiyu simbori hoafi femindi sifehembo moatükuni ra didi boadore semündü tüküfi weindahimareandi. Ranimbo asu nindou daboe diboniyu-ndüreimbi koadürümbo-koadürümbo yangoroweimbi aboedi moatükuni ahei ape ai nimorimbo segodürimbo horombo hoafimareandüri ra ndahümündimboyei. Ndanimoatükuni ra yare yahurai tükümbifeyo-wamboane. Sapo Sisasi yifiyühü nindou moaruwai mamikari hohoanimomayei ranambeahindi aboedambo-mareandüri ai weangurühididi hoafi femindi sifehe ra yangoro-ambe ramarhindimbo-hünda.

¹⁶ Nindou düdi ai süngunambo yifindamboyahi yahuhaya, asu ahandi napo ra

nindou ŋgorü ai mb+semündu-wamboane yahuhaya, pepafih+ sürü pare as+hendi ranana sapo nin+moatükun+imboyo hoafi fem+indi as+hefeyo nahurai-ane. Nindou ranahand+ nimori+ ai hoafi fem+indi sihefe hoafi ra süngure huhü af+ndandi-mayo napo ra asemündu ana, nindou bi+dif+ri+ ai hoaf+indeih+ya, nindou ranai yif+mayu mb+sei.

17 Nindou ranai ran+moatükun+ si+hendeimbi-hünd+ süngunambo ai yifayu ranan+imbo ran+moatükun+ ranai mam+ an+hondumbo tükünd+femboe. Nga asu nindou ranai yare hoafi fi+ramünd+ si+hai mbura awi yif+koate yang+ri+ anüngu ana, ahand+ hoafi fem+indi sihefe moatükun+ ranai moan+ yare yangoromboane.

18 Ran+imbo-hündamboyo weangurüh+id+id+ hoafi fem+indi sihefe ranai amboan+ hor+nambo yang+ri-ane ran+ hoafi ranahambo ŋg+nem+ind+imbo-hünda yaru marund+.

19 Weangurüh+ Moses ai muŋguambo nindou ranaheimbo God ai nindumbo ran+moatükun+ yang+ri-an+imbo süngund+hünd+ yahuhaya ah+nümb+ hohoan+mo hoafi sürü pap+re mas+hend+ ranahambo watapor+imbo-marand+. Ran+yu asu ai burmakau anam+ind+ndambo hor+ memendambo hor+ ra semündü h+moni fongoefi mbura hisip n+m+ düdü di+dareimb+yo asu hambur+ sipsip+ind+ ninend+ bi+dif+ri+yo ran+moatükun+ ranambo ah+nümb+ Buk+mayo ran+wam+ füs+hai-füs+haimarand+ nindou muŋguambo ranahei wam+ kameih+.

20 Ran+yu ai hoafi+yuhü yahuya,

“Horì ndanamboanìmbò sàpò God ai hoafi
 fìramündì sìhendühì ranì-moatükunì ra
 randìhi süngundìhündì yahuhaya
 hoafimendürì ranahambo
 ngìnìndamìndìmboe,” *Kisim Bek 24:20*

mehu.

²¹ Mamì yare ramareandì yahuraiyu Moses
 ranai horì ra semündü haya, hoafi femìndì
 sìhefe ser worì asu muᅅgu moatükunì ranambe
 yaᅅgorowanì Godìmbò didìbafife-rambo
 moatükunì-mayo ranìwamì kameihì
 füsìhai-füsìhaimarandì.

²² Anìhond-ane, sàpò ahìnümbì hohoanìmo
 ranai hoafiyowohü yahoya, “Muᅅguambo
 moatükunì ranana horìnambo yaᅅgìrì-anìmbò
 popoaindìhendani asu asükai aboedìndìmboe,”
 meho. Asu horì peyohü popoihefe-koate ana,
 God ai ngìrì amboawi mbüsu nindou-yei
 hohoanìmo moaruwai ranahambo.

*Kraisìndì yifì ana moaruwai hohoanìmo
 awarìhoendühane*

²³ Hifìnì rotu ser worìndì moatükunì ra sìsamì
 nahurai-ane, nga anìhondü hamìndì moatükunì
 sünambe eᅅgoro. Ranìmbò-hündambo-anìmbò
 muᅅguambo hifìnìndì moatükunì ra horìnambo
 popoihefe ranambo aboedì tüküfemboane. Nga
 sünambeahìndì hondü moatükunì eᅅgoro ranai
 ngasündeandeimbì horì ranìnambo yaᅅgìrì
 aboedì tükümbìfeyo-wamboane.

²⁴ Sünambe anìhondü hamìndì eᅅgoro
 ranahandì sìsamì nindou ai sürühoeimbì fondì
 nafìru hìnìngìmarundì ranambe ana moai Krais
 ai kefuai hu, nga wanì. Nga sàpò sünambe fondì

hondü-mayo ranambeahiyu ai Godindî
 hîmboahü sîhefîmbo-hündambo kameihî
 tüküfimbo ranambeahiyu ai kefuai hüfu anüngu.

²⁵ Suda-yomondî Godimbo sai-randeimbî
 bogorî adükarî ranai ana ser worî moanî
 safambe hondü ranambeahiyu rani-poanî horî
 semündü haya moanî mamîmbo yangîrî
 hîmbanî mamî-mamî randühî kefuai hüfu
 marandî. Nga Kraisa-ana ai moai ahandî fi ra
 Godimbo saimbo afîndîmbo kefuai hüfu randî,
 nga wanî.

²⁶ Ranî-moatükunî ra rambarea-mbonana,
 Kraisa ranai tîngîrîfo afîndîmbo semündü ra
 hu-humbo God ai hîfî, sünü asu mungu
 moatükunî ra nafîrand-ambe amboanî tüküfi,
 nga wanî. Nga asu moanî ai mamîmbo yangîrî
 hamîndî munguambo si aho ranahambo
 kameihî tüküfemboane ndeara bîdîfîranambo si
 ranai tüküfembo yangîrîyo-ambe. Moaruwai
 hohoanîmondî ngînîndî engoro ra Kraisa ai
 ahandîhoarî Godimbo sîhefîmbohönda
 yîfîyowohü awarîhefembo-hündamboyu
 tüküme fiyu.

²⁷ Munguambo nindou moanî
 mamîmbo-anîmbo awi yîfîyo mburümbo asu
 süngunambo God ai yîbobondeambui.

²⁸ Mamî yare yahuraiyo Kraisa amboanî
 ahandî fi ra Godimbo sîhefîmbohönda moanî
 mamîmbo yangîrî nindou afîndî ranahei
 moaruwai hohoanîmo ra
 raguanambo-fembohönda yîfîmayu. Asükaiyu ai
 tükefiyu ra moaruwai hohoanîmo ranahambo
 gogorîhefembo yîfîmboyoanî, nga nindou
 dîdîyei ahambo tükümbîfiyu sei hehi hîmboaye

hei ranaheimbo
aboedambo-fendürimbo-animbo tükündüfimbui.

10

Krais ai mamimbo yangiri yifimayu

¹ Suda-yeimayo ahinümbi hohoanimo ranana sapa nine-moatükuni aboedi süngunambo tüküfemboayo ranahandi-mayo sisami yifiafi nahurai-ane. Asu nindou ai ahinümbi hohoanimo süngurihi-rühündeimbü münguambo himbani aho ra ahei moaruwai hohoanimo ranahambo-hündambo Godimbo ninihondi hifokoarühi sihehi arihündi. Nga rani hohoanimo ngiri nindou Ape sowana hei arihündi ranaheimbo münguna aboedambo-ndeandüri.

² Nga ahinümbi hohoanimo süngu nindou-yei moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-reandüra ai aboedi sürühehindeimbü tükümbihi-mbonana, asu ai ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo hütüyefi sei hehi hei rihündi. Rambefe-mbonana, asu münguambo Godimbo ninihondi hifokoefe hohoanimo ra rühisafi hiningirihisi.

³ Nga asu Godimbo hifokoefe sihefe hohoanimo ra münguambo himbani yarihi piyei arihü hei ahei moaruwai hohoanimo ranahambo hohoanimo korifoefe-ndürimbohünda.

⁴ Nga burmakau hor-ane asu meme hor-ane rani-moatükuni ranai ana awi ngiri moaruwai hohoanimo ranahambo raguanambo-ndeandi.

⁵ Ran+imbo-hünda Kraisa ai ndeara hifina
kos+imbo yahumbo ai God+imbo hoafiyundühi
yahuya,

“God, seana s+hamböhünda nin+hondi hifokoe
s+hefe moatükun+ ran+imbo ana se moai
yifir+yafi,
nga se wand+ fi-safi ran+rand+
refemböhünda yaro masahawandi.

⁶ Seana nin+hondi s+hamböhünda mun+guambo
mand+feimb-ane,
asu moaruwai hohoan+imo
raguanambo-femböhünda
ngorü-poan+ s+hambo s+hefembo moatükun+
ran+imbo ana moai hihifi-hihifi+yafi rand+.

⁷ Ran+yahi asu ro yar+he hoafiyahüh+yaya, ‘O God,
yin+yahi ro nda.’

Sapo sürü paru mas+hoemo buk ranambe
wamböhünda yare hoaf+mayo.

Moan+ s+hafi hohoan+moayafi
ran+süngufembo-hünda ro ndeara
kosamboanahi,” *Buk Song 40:6-8*
mehu.

⁸ Weangurühi ai yare hoafiyuhü yahuya, “Seana
moai yifir+yafi rand+ s+hamböhünda nin+hondi
hifokoe s+hefe asu mand+fe arand+ moaruwai
hohoan+imo raguanambofembo ran+imbo ana,”
mehu. Ah+nümb+ hohoan+imo ra yangrowan+
ran+süngumbo nin+hondi God+imbo hifokoe
s+hefe hohoan+imo ra yar+hi ar+hünd+ yahu Kraisa
ai hoaf+mayu.

⁹ Asükai ai yare hoafiyuhü yahuya, “O God,
yin+yahi ro nda. Ro sapo se hohoan+moayafi
süngu yang+ri+ süngufih+ refemboanahi

ndan+imboahi, ” mehu. God ai munḡuambo wam+ndafi God+imbo sai-rambo moatükun+ ra ḡḡ+ranambo-reandühani, asu Kraisi+ndi fi God+imbo saimbo moatükun+ ranahandi fond+hü simbor+ kikafoareandi.

¹⁰ Sapo Sisas Kraisi ai God ro hohoan+moayahi süḡgu yang+ri+ ramb+reandamboane mehu ran+ süḡgure haya asu ai moan+ ahand+ fi ra mam+imbo yang+ri+ munḡuambo si aho ran+imbo kameih+ God+imbo mas+hendo. Ranan+imbo asu si+h+ri+ moaruwai hohoan+mo ranambeah+ndi aboed+ sürühehundeimb+ an+imboef+.

¹¹ Suda-yomondi God+imbo sai-randeimb+ bogor+ mamam+ ranai ahand+ God+imbo nin+hondi mand+fe sihefembo ratüpur+ ra munḡuambo si ratüpur+yuhü moan+ mam+ ran+moatükun+ ratüpur+ yang+ri+yu raro ra hu marandi. Nga asu ran+moatükun+ ratüpur+ ranai ana awi ḡḡ+ri+ moaruwai hohoan+mo ranahambo raguanambo-ndeandi.

¹² Nga asu Kraisi-ana moan+ ai mam+imbo yang+ri+yu yif+yuhü ahand+ fi ra God+imbo mas+hendo munḡuambo si moaruwai hohoan+mo ra raguanambofembo-hünda. Ranani asu ai haponda God+ndi war+ hondü waran+ amaru.

¹³ Ran+hü ai God+imboya, ai wand+ hürütümb+ nindou ra wand+ yir+imbo hoareh+ hin+ḡḡ+mb+reandi yahuhaya hifanda amaru.

¹⁴ Ai moan+ mam+imbo yang+ri+ yif+yuhü God+imbo fi ahand+ ra sihendüh+ asu ran+nambo ai nindou ranaheimbo moaruwai hohoan+mo ranambeah+ndi sürühendür+ hin+ḡḡ+mareandüra ai

koadürümbo-koadürümbo ndorìhehi anìmboei.

¹⁵ Yifiafi Aboedi ranai-amboani ranahambo anihond-ane meho. Nga ai Baibor-ambeahi weangurühi hoafiyowohü yahoya,

¹⁶ “Haponda awi süngunambo-animbo Israer nindou-bab+dimbo, ndani hoafi femindì sìhefe ndandìhe ndahurai-animbo randìheamboyahi,” Adükari ra mehu.

“Ro wandi-mayo hohoanimo ahei hohoanimoambe hinìngìndìheandühi asu ahei ngusüfofihi sürü papìndìhi hinìngì-ndìheamboyahi,” *Jeremaia 31:33* mehu.

¹⁷ Ranìyu ai nìnofi hoafiyuhü yahuya,

“Ro ahei moaruwai hohoanìmomayei-ane asu moaruwai hamìndì moatükunì hondü yarìhi arìhündì ranahambo amboawiyeyi mbìsahi ngìrì gedambo hohoanìmondahi,” *Jeremaia 31:34*

mehu.

¹⁸ Asu mungu ranì-moatükunì hohoanìmo ranahambo amboawiyeyi ehü ana, asu moaruwai hohoanìmo raguanambofembo Godìmbo nìnìhondì hìfokoefe sìhefe hohoanìmo ranai ngìrì asükaindo tükündìfe ndandì.

¹⁹ Nga ranìmbo-hündambo-animbo wandafì mamì, awi Godìmbo sìhefe bogorì adükari ai moanì Sürühoeimbì Hondü Fondì ranambe kefuai hu arandì nou sìhìrì amboanì moanì hìmbokoate God nìmaruambe Sisasìndì horì süngumbo keboehu ngemboyefì.

20 Sîhîrî ranambe keboehu ngemboyefî sîmborî nafî rani-sûngu. Sisas yîfîyuhüyu ai hoearî Godîndî nafîtambehü mapenînggo ranî mbusümo nafî hîfombo yangîrî nîngoweimbi nafî ra sübüdîmarîhendî.

21 Ranîmboane hapondanî ana sîhîrî Godîmbo Sai-randeimbi Bogorî Adükarî Godîndî worî sünambe ranambeahîndî nindou hîfanda-randeimbi bogorî anûngu. Ranai Sisas-ani.

22 Sapo aiyu ahandî horîna sîhefîmbo moaruwai hohoanîmo sîhefî ngusüfoambe ranahambo sîhîrî hütî-aneîfî yarîhu arîhundî seîfî-rîhundembi amaro ra popoai-marîhemunî. Asu sürühoeyoweimbi hoenambo amboanî kameihî sîhefî fi hundürümaramunî. Ranîmbo-hündambo-anîmbo sîhefî ngusüfoambe moaruwai tîkai hohoanîmo amaro ra raguanambondîhu mbundîhu asu sîhîrî moanî anîhondümbofe hohoanîmo ranî yangîrî ndahumündefî hohu God sowana akîmî sühündahu ngefîmboane.

23 God ai aboedî moatükunî süngunambo sîhefîmbo saimunîmboayu ranahambo horombo hoafîmareandî. Ranîmbo sîhîrî hoafîyefî arîhundî ranahambo awi ngînîndî nîmboefîmbo hîmbondefîmboane. Awi ahambo sîhîrî randeambui mbîseîfî anîhondümbo-ndîhumboane sapo God ai hoafîyumbühündî ai randeambuimbo-hündambo wambo.

24 Awi sîhîrî mamamî wandafî mamî ranaheimbo hohoanîmo-ndefîmboane. Asu nindou ai sîmborî fehêfe asu ngusüfo pefe

hohoanimo ra ahei hohoanimoambe
botindihumboane.

²⁵ Awi sihiri ana wandafi mam-babidi
mamühi fandife hohoanimo ra refe
hinngifepoani rühi sapo nindou amuri bidingiri
raweahi arihündi nou, nga wani. Nga se
hoeirihimboanei bidingirani si ra ndeara
akimane. Nga ranimbo-hündambo-animbo asu
sihiri nindou bodimondi ranahei ngusüfoambe
hohoanimo nginemindi-ndürimbohünda
tiringifondefi ngefimboane.

*Godindi Nimori ranahambo
daboadanambo-fipoani*

²⁶ Asu sihiri Kraisindi-mayo anihondü hoafi
ra fihirihu mburihu, moani shefi
hohoanimonambo yangiri hefuhinda,
raninambo moaruwai hohoanimo rani-süngu
peahu ahefi ana, moai ngorü-poanimbo
hifokoefe Godimbo shefeyoani asu ranambo
hohoanimo ra raguanambofembo yangoromuni,
nga wani.

²⁷ Nga sapo Godindi yibobofemunimbo si
tükündifeyowohü nindou Godindi hürütümbi
ranaheimbo nginindi hamindi hai ranambo
tikirindandürimboe ranahambo yihmboyefühi
himboayefi rani yangir-ane engoro.

²⁸ Nindou düdi ai ahinümbi hohoanimo Moses
masendi ra himboriyowohü süngufekoate-ayu
ana, nindou yimbuyafani asu ngimiyomo ai
rani-moatükuni ra ai ramareandi sei hoafiyeani
moani amboawi yaho-koate hifokoarhi
marihündi.

²⁹ Asu nindou düdi ai Godindi Nimorimbo
daboadi hihirariri ana, se ranahambo nüngurhi

hohoanimo-yeihieia? Nindou ranai ana awi afindi tñirifo saf-animbo ndemündumbui. Kraisindi-mayo hori ranambo Godindi hoafi femindi sihefe ranahambo ndomarhendí. Hori mamí ranamboyo nindou ranahambo hohoanimoambe süríheri hiniñgimarer-anesi. Nga asu nindou ranai hoafi femindi sihefe hori-mayo ranahamboya, rani-moatükuní ana moan-ane, nga ndoríhoeimbi moatükuní hamindiyopoaní yahumbü nindou-ani. Ranani asu ai Yifiafi moaní hipoambore-randeimbi ranahambo moaruwai-moaruwai-mboareandi.

³⁰ Sapo sihirí fifiríhundí Adükari ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Nindou moaruwai hohoanímoyeianí
rani-süngumbo simborí tñirífo sai ana,
wandí ratüpur-ane.

Ro simborí tñirífo ndeheamboyahí,” *Io*

32:35

mehu. Asükaiyu ai niñofi ngorü hoafiyuhü yahuya,

“Adükari ai ahandíhoar-anímbo ahandí nendí
ra yibobondearümbui,” *Io 32:36*

mehu.

³¹ Yangirí koadürümbo nüñgumbü God ai nindou kikihemindímbo ra yihimbombü moatükun-ane.

*Anihondümbofe hohoanimo ra nginindí
kikihindí-humíndefí-mboane*

³² Sapo rani-moatükuní siheimbo-so horombombo tüküme Feyondürí ranahambo se hohoanímondei! Godíndí-mayo si aboedí siheimbo boakífoa-reandürambe rani mbusümo

maho ra sapo se tɨŋɨrɨfo afɨndɨ tüküme fendüra awi tɨŋɨrɨfo ranambe hütɨ-hütɨmayei hei-ane.

³³ Se rani-simboani nimboei-ambe ana ngoambo nindou bidɨfirɨ ai siheimbo nindou himboahü moaruwai-moaruwaimbo-rɨhindürühɨ tɨŋɨrɨfombü hohoanimo masahündürɨ. Asu se ngoambo nindou ai tɨŋɨrɨfo asahümündi rani-babidimbo-yahindühɨ se ahei mbusümo nimboeimbo ai tɨŋɨrɨfoayei ra farɨhehi-ndürühanei.

³⁴ Raniyei asu se nindou karabusambe nimboeimbo tɨŋɨrɨfoayei nou se-amboani ai-babidimbo tɨŋɨrɨfomayei. Asu nindou bidɨfirɨ ai sihei napo ra ngoambo fufurühümündi hündürani asu se ranimbo hɨhɨfi-hɨhɨfiyeyihɨ aheimboya, 'I ambirɨhündi ana,' sei hehi warɨ hürühümündi-ani ai sahümündi marɨhündi. Se rani-moatükunɨ ranahambo ramarɨhindi ra, sapo sihei aboedɨ moatükunɨ hondü koadürümbo-koadürümbo yangoromboayo ra fifirɨhi hehimbo-wambo.

³⁵ Ranimbo-hündambo awi se sihei ngɨnɨndɨ hamɨndɨ anɨhondümbofe ho moatükunɨ-mayo ra warɨ-hündühümündimboyei, nga yowanɨ. Nga nimboe rani-moatükunɨ ranahambo takɨn-animbo God ai aboedɨ adükari moatükunɨ ro ndeheamboyahɨ mehu ra ai ndembui.

³⁶ Ranimbo-hündambo-animbo God ai nɨne-moatükunɨ saimbo horombo hoafimareandɨ ra semɨndimbohünda awi se moani sapo God ai nɨne hohoanimo hohoanimoayu rani-süŋgu yangrɨ himboarinambo hibadɨhümbo ratüpurɨndei.

³⁷ Sapo Baiborambe God ai yare hoafi-yuhü yahuya,

“Awi gedamboyo-poani, nga nindou sapo tüküfembo-mayu ranai tükündifimbui. Ai ngiri gedambo hihiningindeandi.

³⁸ Ro hohoanimoayah rani-süngu yangiri rarihindeimbi nindou wandi, awi ai wambo anihondumbo-rhindürühi mbininmboei-amboane.

Nga asu nindou düdi bidifiri ai wambo anihondumbofe ranahambo sisi-refiyu ana, asu ro ngiri nindou ranahambo wudindihini,”

Habakuk 2:3-4

mehu.

³⁹ Nga asu sihiri ana Godimbo anihondumbofe hohoanimo ranahambo sisi-riyahundühi awarihehundeimbi nindou-yefipoani, nga wani. Nga awi sihiri ana Godimbo anihondumborihu hefühi aboedambo-yahundeimbi nindou-anehi.

11

Anihondumbofe hohoanimo nimindi hoaf-ane

¹ Sapo anihondumbofe hohoanimo ranana nini-moatükunimboyo himboayefi ra tükündifemboe ranahambo sihiri didiboadorihu fifirihundi. Rani-moatükuni ranana sihiri ngiri sihefi himboarinambo hoeindihundi, nga moani hohoanimonambo yangiri-animbo rani-moatükuni ra anihondü mbengori mbisemboyefi. Hohoanimo ra anihondumbofe hohoanimo-ane.

² Horombo amao ahei anihondumbofe hohoanimo ranimbo-hündambo God ai

aheimboya, nindou aboedi mbumund-anei
mehunduri.

³ Sihefi anihondufe
hohoanimo-mbohündambo fifirihumboayefi
sapo God ai hoafiyuhü ahandi hoafinambo sünü
hifi ra nafimarandi ranahambo. Nga
rani-moatükunî ra nafimaranda
himboarinambo hoeiarihundi ai moani
hoeifekoate moatükuninambo randi
ramareandi.

*Aber, Enok asu Noa ai Godimbo
anihondumbo-marüwuri*

⁴ Aber ahandi anihondümbofe
hohoanimo-mbohündambo ai Godimbohünda
ninihondi hifokoare mamandeandi. Ai
ramareandi ra Ken ai ramareandi ranahambo
ngasünde haya Godindi himboahü moani
aboedi hamindiyö. Asu ahandi anihondümbofe
hohoanimo-mbohündambo God ai ahamboya,
aiana nindou moani mbumundi hamind-ani
mehu hoafi ra Aber ahambo maho. Raniyu asu
God ai nîne-moatükunî Aber ai ahambo
masagado ra hihifi-hihifiyu marandi. Aber ai
yifimayusi, nga awi ahandi anihondümbofe
hohoanimo rani-süngumbo hoafi yare hoafiyö
ara ho.

⁵ Enok ahandi anihondümbofe
hohoanimo-mbohünda God ai ahambo
nimoamo maserümüduwa asu ai yifi-koate
gedühî manüngu. God ai maserümüdu-wambo
asu nindou didai moai ahambo hoeiriri. God ai
Enok ahambo semündü hafokoate-yuambe
rani-simboani ahambo hoafiyuhüya, 'Ro
hohoanimoayahî rani-süngu yangiri süngumara
hu,' mehundo.

⁶ Nga nindou Godimbo anihondümböfe-koate-ayu ana, asu ahambo God ai ngirir siaondifiyu. Nga nindou düdi ai Godindifikimif sühüfembo hohoanimoayu ana, God ai anüngu ranahambo anihondümbö-mbireand-amboane. Sapo God ai nindou düdi ahambo hütihütiyuhü kokoarüri ranahambo takinif segodombo ranahambo kameihif anihondümbö-mbireand-amboane.

⁷ Noa ahandif anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai nifne-moatükunif sünguna refeyowanif tüküfemboayo ra Noa ai hoeifekoate-yuambe ranahambo ahinif hoafirürühif rani-moatükunif tükündifemboe mehu. Raniyu ai Godindif hoafif ra himboriyu mbura, moanif ai hoafimayu süngu sip afindif ra nafimarandif ai ahandif aborüdif babidif ranambe kefoehif nifmareimbo aboedamehindif-mayo ra. Raniyo asu ahandif anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai ahamboya seana nindou mbumund-anafif mehundo. Rani-süngu nindou muḅguambo ahambo anihondümbö-arifhorif ranahambo refemboayu nou. Ranimbo-hündamboyo asu Noa ai muḅguambo nindou ndanif hifihündif ranaheimbo nindou moaruwai-anei yaho nafuiyombo nou ramareandif.

Abrahamindif hoaf-ane

⁸ Abraham ahandif anihondümböfe hohoanimo-mbohünda God ai ahambo hidifborif nafinif hifif ḅgorü segodimbo koehefimbo mehu ra himborimayu. Ai ahandif hifif hondü hinifḅgire haya moanif fifirifekoate

nahanafi+mbayah+ nda ahahi yahuhaya
sir+mbirowohü mahu.

⁹ Ahandi an+hondümbofe
hohoan+mo-mbohünda God ai ahambo hifi
ngorü ndahandomboyahi yahu horombo
hoaf+mayu rani hifambe hidi+bo-hidi+bor+hoei
manüngu. Rani+yu ai hifi rani+hü ser worambe
manüngu sapo Aisak ahandi n+mor+, asu Sekob
Aisak+ndi n+mor+ mar+ne mami rani hifi God ai
sünguna dagap+rani n+ngomboayafani nou. Nga
ahafan+mba amboani God ai rani-moatükun+
segop+ri+mböhünda horombo hoaf+mareap+ri.

¹⁰ Abraham ai ser worambe manüngu, nga
ngoafi adükari koadürümbo-koadürümbo
n+ngoweimbi God ai ahandi+hoari naf+mba
hohoan+moyu mbura naf+marandi ra
hoeifemboyu h+mbomayu hu.

¹¹ Sara Abraham+ndi n+morehi ahandi
an+hondümbofe hohoan+mo-mbohünda ai
ahandi+hoari amboani purüsü n+mor+-koate
n+ngo ho-hombo boag+ri-mayoyosi, nga asu God
ai ahambo ng+n+ndi masagado n+mor+
wakem+ndimbo. Rani+yo asu Sara ai yare
hohoan+moyowohüya, God ai n+mor+
wak+ndand+mboyafi yahu horombo hoaf+mayu
ra ai an+hondümboyu hoaf+mayu, nga ai
rani-süngundeambui, yahohaya
hohoan+momayo.

¹² Rani+yu asu Abraham ai ndeara boag+ri+yuhü
yifi+mba yang+ri+mayusi, nga asu ai af+ndi
n+mor+ burayo ranahei amoao-mayu. N+mor+
nindou mami yang+ri ranahandambo-hündi
burayo ra moani af+ndi tüküfeih+yo sapo mupui
sünambe engorü asu gudik+ki+ri tapuiyowa

kikifekoate engorü yahurai tüküme Feyo, God ai ahambo horombo hoafimeindo nou.

¹³ Nindou mungu ranai Godimbo anihondumbo-ríhorí heimbo sünguna yifimayei. Ai ndaní hífhü nímboei-ambe awi moai sapo God ai aheimbo aboedí moatükuní segodürímbo horombo hoafimayu ra sahümündi, nga waní. Nga moaní ai anguní nímboeimbo hímboarí-nambo yangrí hoeiríhindühi híhífi-híhífi-mayei. Raníyeyi ai weindahí yaríhi hoafiyeyihí seiya, 'Ro ndaní hífhü nímboefaní ro ngorü hífhündí hídíborí nindou nou-aneftí, moaní bodífombo ndaní hífhü anímboeftí,' masei.

¹⁴ Nindou ai yaríhi yahurai hoafayeyi ana, síhírí randíhu hohoanímó-ndefíhüya, aiana ahei hífi hondü aboedí hamíndí raní hoeifembo seimboaneyi yaríhi yahurai hoafayeyi mbísefímboane.

¹⁵ Nindou ranai ahei hífhü weangurühi nímboei mburíhü ra híníngíríhi hehi ngoründühi nímboembo weangurühídídí hífi ranahambo hohoanímó pambaríhi-mbonana, awi ai koadürana híhíríyahi hei.

¹⁶ Waní, nga ai sapo hífi sünambe engoro hífi ndaníhü ngasündareandí raní hífinamboyeyi hombo sei-hehi hohoanímomayeyi. Ranímbo-hündambo-anímbo asu Godimbo ai síhefi God-ani seimbo ra God ai ngírí aheimbo amoaníngí-ndundürí sapo hífi ranífihi aheimbo ngoafi adükari nafira híníngí-mareandambo wambo.

¹⁷ Abraham ahandí anihondümbofe hohoanímó-mbohünda God ai ahambo yari

hoeimariri ranambo asu ai ahandi nimirai Aisak ra Godimbohünda hifokoefi shefimbo hohoanimomayu. Abraham ranahamboyu God ai nini-moatükunimboyu ahambo refimboayu ranahambo horombo hoafimarira fifirimareandi. Nga asu Abraham ai ahandi nimirai mamai hamindi-mayu ranahambo Godimbohünda hifokoefi shefimbo hohoanimomayu.

¹⁸ Sapo God ai Abrahamimbo Aisak ranahamboyu horombo hoafirirühi yahuya “Aisak ranahandambo-hünd-animbo shefai amoao mamai afindi ra yagodimboe sa horombo hoafimaritheanini,” mehuyosi, nga asu ai ahandi nimirimbo hifokoefimbo hohoanimomayu.

¹⁹ Abraham ai yare hohoanimoyuhüya, Aisak ai yifayu ana, God ai yifihündi botindirümbui yahuhaya hohoanimomayu. Nga moani hoafimbo randihu hoafindefihüya, Abraham ai ahandi nimirai yifihündi nou hihiri maserümüdu mbisefimboane.

Aisak, Sekop asu Sosep+yomondi hoaf-ane

²⁰ Aisak ahandi anihondümbofe hohoanimombohünda ai ahandi nimirai yimbu Sekop Isombo aboedi didiboado-mareapiri. Ai hoafi raninambo nini-moatükuniyoy ahafanimbo sünguna tüküfemboayo ranahambo hoafimayupiri.

²¹ Sekop ahandi anihondümbofe hohoanimombohünda ai ndeara yifimbo yangiri-yuambe Sosepindi nimirai yimbu ranahafanimbo aboedi-aboedimareapiri. Ai

ahandi n̄im̄in̄im̄i wafu ran̄iwam̄i k̄ik̄iham̄ündü amofihü God̄im̄bo seana Adükarī aboedi ham̄ind-anafī yahuhaya h̄ih̄if̄imar̄ürī.

²² Sosep ahandī an̄ihondümbofe hohoan̄imo-mbohünda asu ai ndeara yif̄im̄bo yanḡirī-yuambe hoafīyuhüya, süngunambo Israer ai Isip h̄ifī h̄in̄nḡind̄ihi hehi nḡorü h̄if̄ina nḡeimboyei mehu. Asu ai yif̄indua ahandī ham̄ind̄i ranahambo n̄nḡund̄ihi-n̄nḡund̄ihi-mand̄ihündī yahuhaya hoafīmayundürī.

Moses̄ind̄i hoaf-ane

²³ Moses̄ind̄i hond-af̄ind̄i ahafe an̄ihondümbofe hohoan̄imo-mbohünda ai ahafe n̄imorī Moses ra wak̄ir̄ind̄ife mbur̄na aboedi ham̄ind̄imayu ran̄imboane asu nindou adükarī bogorī Isip h̄ifī h̄ifandarand̄i ranahand̄i ah̄in̄ümbī hohoan̄imo ranahambo ȳh̄imbokoate nḡim̄i amoamo weindah̄ifikoate sowar̄ind̄ife man̄imbafe. Sapo nindou adükarī bogor̄ind̄i ah̄in̄ümbī ranane nda: Suda-yafe nindowenih̄i n̄imorī mun̄gu h̄ifokoamb̄ir̄hind-amboane.

²⁴ Moses̄ ahandī an̄ihondümbofe hohoan̄imo-mbohünda ai adükarīyu mbura se wambo ana Isip-yafe nindou adükarī bogor̄ind̄i n̄imorī Ferond̄i n̄imor-ani mb̄isahü-nd̄ir̄imboyei yahuhaya hohoan̄imomayu.

²⁵ Moses̄ ai sapo God̄ind̄i nendambo nḡorü nindou ai moaruwai-moaruwaimbo-mar̄hindüra af̄ind̄i t̄īnḡir̄ifoayei ran̄i-bab̄id̄imbo yahurai refemboyu hohoan̄imomayu. N̄ga asu ai moai bod̄ifombo

moaruwai hohoanimo süngu hihifi-hihifi-mbo hohoanimo-yu.

²⁶ Krais ranahambohünda Mosesimbo amoanängümbi hoafi hoafi-yahüindowani ai munguambo kaki, hoeari, nginindi moatükuni napo Isip hifihi engoro ranahambo ngasündeamboayo yahuhaya hohoanimomayu. Raniyu ai süngunambo God ai ahambo tiriifomayu rani takini aboedi moatükuni segodimbo-mayu ranimbo himboapomayu.

²⁷ Moses ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda asu ai Isip hifi hiningire haya Isipihüнди nindou bogorindi nginindi ranahambo yihimbokoate mahu. Nindou Godimbo hoefikoate-mayu ra Moses ai hohoanimonambo yangiri hoeimariri ranimboyu nginindi yangiri manüngu hu.

²⁸ Ahandi anihondümbofe hohoanimo-mbohünda nindou aheimbo Pasofa si ra botimareandi. Si ranifihi sipsip hifokoaru mburumbo yipurifihi hori kükihoemonda, God ai sünambeahindi nendi amongo nimori hifokoe-fembohünda koamaritherü ranai Israer nindou ranahei fikimi akimi hokoate-mbiyuwa yahuhaya se rani-moatükuni ra yaru mehupuri.

Israer afindi ai Godimbo anihondümbo-marihori

²⁹ Israer nindou ahei anihondümbofe hohoanimo-mbohünda ai Hamburi Siriwara bamarihendi moani hifi yangiri süngu nou. Isipihüнди nindou ai randihu badihuhu yahomo houmbo raweafundane, hoe ranai koadürü-koadüreandühi titiporiko-mareapura yifisafimemo.

30 Israerihündi ahei anihondümböfe
 hohoanimo-mbohünda Godindi nginindinambo
 Seriko ngoafi-yafe giniri ra tiboai pindimboe sei
 hehi giniri ranahambo 7
 ambe-ramindeimbimbo wakiyei
 wakimarihinda tütifoai pimayo.

31 Rahap nimorehi nindowenihi
 birabiriyorandeiambi ahandi anihondümböfe
 hohoanimo-mbohünda ai Israerihündi nindou
 yimbu ngoafi kosemindimbohünda
 samongorimbo tükümeftneanda aboedi
 hihifi-hihifina worinimareapiri.
 Ranimbo-hündamboyo ahambo moai
 hifokoarundi nindou Godimbo
 anihondü-mbofekoate-yeimbi
 hifokoako-mafoarundüri ranambe.

*Godimbo anihondümbö-rihoreimbi ranaheimbo
 tiriifo tükümeftendüri*

32 Awi ro nini hoafi ngörü siheimbo
 hoafimandahi ngaha? Si moai gedühi niŋgo ro
 Gideon, Barak, Samson, Septa, Defit asu nindou
 mungu Godindi hoafi
 hoafiyomo-rundeimbi-memo ranahamumbo
 hoafiyombo, nga wani.

33 Nindou ranai ahamundi anihondümböfe
 hohoanimo-mbohünda ndifo nindou-babidimbo
 yifiari-yomombo asu ai hamarhoemo. Bidifiri
 ai mbumundi hohoanimonambo yangiri
 nindumbo hifandimarapurü asu ai
 nini-moatükunimboyo God ai saimbo horombo
 hoafimareapurü ra masowandümo. Raniyomo
 bidifiri ai adükari nimumbeahi ninihondi

ahandi ndüri raion ranahandi yafambe tapiru
kikihi maründümo.

³⁴ Bidiñiri ai yihimbo siresi andeimbi hai
nginindi-hamindi ahamundi hürütümbi
püpimaranda mahoro ra dikiru mamandundi
asu bidiñiri aboedambomefundi
ranambeahindi ahamumbo pisaonambo
hifokoeffepurimbo mehomo. Nindou ranimemo
ai hamindi kemindikoate-memosi, nga asu
süngunambo ai hamindi nginimaründümo. Ai
yifiarambe moani titaboari-hoemondühiyomo
asu ai ndifo nindou-yomondi harindifo nendi
ranahamumbo wamafandüpurü.

³⁵ Nimorehi bidiñiri ahei anihondümbofe
hohoanimo-mbohünda ahei fikiminindi
yifiyomondeimbi yangiri-yafu marunda
sahüpürümüdi marihündi. Bidiñiri ai
karabusambe Godimbo daboadanambo-arihori
ana, aboeda ngeimboyei, nga ai moei masei
ranimboanei asu nindou ngorü ai ahei fi
moaruwaimbo-marhindüra asu yifimaye. Nindou
ranai aboedambofe yiboarukombo
süngunambo yifiyei mburihü yifihündi botiyahi
yangiri aboedi ni ngombo-mayo ra
hohoanimoyeihi aboedambofembo
yiboarukomaye.

³⁶ Asu bidiñirambo hoafinambo
moaruwai-moaruwaimborundüri asu
bubumarundüri asu bidiñirambo seninambo
hüputüpu-rihoundüri karabus-ambe
hininngimarundüri.

³⁷ Bidiñirambo nimoeinambo pütüyomondühi
bubumarundüra yifimaye. Bidiñirimbo
sonambo yimbu kikirundüri shoundüri asu

bidifirambo pisaonambo hifokoarundüri
 sîhondüri marundi. Bidifiri ai aheimbo
 moaruwai-moaruwaimbo-rîhindürühi tîrîfo
 masahündüra moani napo-koate sipsip hoeari,
 meme hoeari ranî yangîrî güdühi sahümündi
 hehi hahabodei wakîmarîhindi.

³⁸ Sapo ai nindou aboedi hamîndîyei, nga asu
 nindou hifi ranîhündambo ai aboedi
 hamîndî-yeipoani! Nindou ranai nîmî wohî
 furîkoate-yowohü, hifi wafuanî hîhîrîyei
 wakîrîhindühi, nîmoei ambîsambe hifi
 ambîsambe ranambe nîmboei marîhündi.

³⁹ Sapo nindou munquambo ranai Godîmbo
 anîhondümbomarihorî ranîmbo-wambo God ai
 nindou aboed-anei mehu, nga asu ai God nînî
 moatükunîmboyo segondürîmboane yahu
 horombo hoafîmareandi ra awi moai
 sahümündi.

⁴⁰ God ai sünguambo sîhefîmbo munqu
 semunîmboayu aboedi moatükunî hondü ra
 ndore sîhai hayambo wamboyu asu nindou
 ranai boatei semîndîkoate-mayei. God ahandî
 hohoanîmo ana yahurai-ane, sîhefîmbo munqu
 ramareamuna aboedi
 sîmongorî-humîndefîmboanefî.

12

*Awi sîhîrî Sisasîmbo yangîrî hîmboarî
 pandîhurühi anîhondümbomndîhurîmboane*

¹ Nga asu awi sîhîrî nüngumandahua?
 Sîhefombo ana nindou afîndî ranai
 wakîrîhimunühi nîne-moatükunî
 anîhondümbofe ramarîhîndî ranînambo
 sîhefîmbo anîhondümbofe hohoanîmo

nafuimar+hümuni. Ran+imbo-hündambo-animbo awi sih+ri sihefihoari nine-moatükuni sihefi+imbo naf+i gürareamuni ranane, moaruwai hohoan+mo ng+n+ndi ham+ndi kik+hi safaram+ndi+muni ranane ra y+h+ri+ndi+hu hohu, ngusüfo ng+n+ndi foand+hu hohu, sihefi+imbo hombo God ai naf+i hi+ni+ng+mareamuni rasüngu ngef+imboane.

² Awi sih+ri Sisasi+imbo yangir-animbo hi+imboari pandi+hur+ i ngef+imboane. Ai sihefi an+hondü+mbofe hohoan+mo ni+m+ndi+hani asu ai sihefi an+hondü+mbofe hohoan+mo rasüngunambo naf+ndamü+ndi hi+ni+ng+nde+amunü+mbui. Ai ni+ne-moatükuni ti+ni+ri+fo ahambo sowah+ i tükü+mefendo ranahambo awi ro ni+mi keimbi kar+hendeimbi+fihi y+fi+imboanah+ i, nga i ambe rani-moatükuni ra hi+ni+ng+ndi+hea yahu, nga wani. Nga hi+hi+fi-hi+hi+fi af+ndi ai süngunambo sem+ndi+imboayu ranahambo hohoan+moyuhü ai amoan+ngümb+ i moatükunimbo moan-ane yahuhü ng+n+ndi yare manüngu. Ranani asu ai haponda God mun+gu hi+fanda-randeimbi ahand+ i ni+mar+fondi ahand+ i war+ i hondü waran+ i amaru.

God ai sihefi+imbo ti+ni+ri+fo asemun+ i ranana sihefi+imbo di+di+boado-femun+imboani

³ Awi se Sisasi+imbo rand+hi hohoan+mo-ndahü+ndo, sapo nindou moaruwai hohoan+moyeimbi ranai y+boaruko-r+horühi moaruwaimbo-moaruwaimbo-mar+hora moan-ane yahuhaya ng+n+ndi manüngu. Ran+imbo-hündambo-animbo asu se-amboan+ i yahurai ni+mboei, nga se rani-moatükun+ i

s̄heimbo tükündifeyoan̄i ṅgusüfoambe
garib̄indahindüh̄i rüh̄i rand̄hi
hin̄iṅgi-nd̄ihimboyei.

⁴ Se moaruwai hohoan̄imo ranahambo
raguanambo-fembo sei hehi ran̄i-bab̄id̄imbo
hüti-hütiyehaneis̄i, ṅga awi moai moaruwai
hohoan̄imombo yifiar̄iyeh̄i s̄hei hor̄i ai piyo,
Sisas̄ind̄i hor̄i ramefeyo nou.

⁵ Awi s̄heimbo God ai ahand̄i n̄imorī nou
ṅgusüfoambe k̄ik̄im̄ifoefeimbī hoafī
watapor̄imbo-marandür̄i ra se
m̄itan̄rī-hümündiai? Sapo Ai yare hoafīyuhü
yahuya,

“Wand̄i n̄imorī, Adükarī ai s̄heimboya ai
d̄id̄iboadondihi hohoan̄imo-mbeyeia
mbüsü haya ṅgorü süngunde randearan̄i
se ahambo h̄imbor̄i yanḡrī
h̄imbor̄indahündo.

Asu ai s̄heimbo d̄id̄iboadī-fembohünda
n̄in̄imboyo se t̄iṅrīfo dagadür̄an̄i,
ṅgusüfo n̄imb̄indeimboyei.

⁶ Sapo Adükarī ai nindou mam̄i ṅgusüfo
parareand̄i ana,
d̄id̄iboadore arand̄i.

Asu nindou mam̄i asemündu ana,
ahambo wand̄i n̄imorani yahuhü
aboedambohünda pakar̄iherü arand̄i,”

Sindaun 3:11-12

mehu.

⁷ S̄heimbo d̄id̄iboadofe-ndür̄imbohünda God
ai pakar̄i-hefendür̄imbo mbüsüwan̄i ahand̄i
n̄imorī nou, se moan̄i ṅgin̄ind̄i n̄imboei.
Ranahandambo hünd̄i se t̄iṅrīfo asahümündi
ana, ran̄i-moatükun̄i ra God ai ahand̄i

nimorimbore-andüri haya rareandürühani. Hifi ndanihündambo boagiri ai nimorimbo didiboado-fimbohünda moai pakarisherü randiyo?

⁸ Nineafi nimori sishambo Ape ai ahandi nimorimbo noureanini pakarihefenini-koateayu ana, awi se boagireimbi nimori hondüyafi-poani, nga se boagiri-koate nafinindi nimor-anafi.

⁹ Sapo shefi ape hifi ndanihündambo-memo ai shiri mamikari hohoanimo yefani pakarihoumunani ana, I aboed-anesi, nga ambirimuni sefuhanefti. Rani süngumbo-animbo sünambeahindi Ape ranahandi hoarehi safindefühi ahandi hoafi süngundihu-mboane, nga rananimbo yanggiri niboademboyefi.

¹⁰ Hifi ndanihündambo ape shefi ranai ana moani ahamundi hohoanimo süngumbo yinihar-amboanemo pakararhoumuni. Nga God aiana shefimbo farihefembo ai ro sürühehea-ndeimbayah yahurai tükümbeahind-amboane yahuhayamboani rawareamuni.

¹¹ Ape ai pakararhemuni shefimbo aboedambo-hündambo rani-simboani ana shiri ngusüfo nimbüyefühi ngiri hihifi-hihifindefi. Nga asu süngunambo pakarimari-houmuni ranahandambo didiboado-rihehu hohumbohünda ana, rani takinhünda mbumundi aboedi hohoanimo tüküfe-arandi. Asu ranimbo-hündamboane moani ngusüfo aboedi kife nimari hohoanimo ra tüküfeyowohane.

*Sihiri firifiri-koate nginindi hamindi
tütüngindühu hohu nimboefimboane*

¹² Ranimbo-animbo sihei wari ra afurindeirani wani, se moani hamindi tütüngindühündühi sihei tinarari ra hoafindeirani manduhari nginindi didiboaddondihi nimboei.

¹³ Se nafisüngu yangiri ngei, nga himboranipindahimboyei. Nafi aboedi ra süngundihindani tinarari hoafi-koate nginindindimboe.

¹⁴ Se munquambo nindou rani-babidimbo moani ngusüfo afurife kifeimbi hohoanimo asu sürühefimbi hohoanimo rani-süngu yangiri süngundihündühi tinarifondeihini nimboei. Rani hohoanimo süngufe ho rani-koate ana, nindou mamiamboani ngiri Adukarimbo hoeindirini.

¹⁵ Se awi hibadihumbo. Seambeahinindou mamiai Godindimayo moani hipoambofe hohoanimo aboedi ranahambo bodiboadeambui. Asu seambeahinindou mamiai hühütimbü nini aninggo nou tükefiyu ana, siheimbo tinarifo dagadüra asu se moaruwai hohoanimo süngundihimboyei.

¹⁶ Nindou mamiai seambeahinidini nimorehimbo hohoanimo nindowenihimbo hohoanimo yangiri ngusüfo pandihi ngeimboyei. Nindou mamiai seambeahinidini Godimbo daboaddihindirumbui, sapo horombo Iso aiahandi akidand-mayo sesi akidou yangiri semimbo yahumbo Godindimayo amongo niori ai semindimbo-mayo ra akidi-dibo sisefefineandi nou randifimbui.

¹⁷ Se ra fifirihini, akidi ai masemüduambo süngunambo Iso ai aranimboaho hümoariyühü asu nini-süngundihia yehuenüngu

hohoanɪmoyuhü kokora wakɪmareandɪsɪ, ɲga asu ai moai ranɪ-moatükunɪ ra semündu.

Sihɪrɪ anɪhondümbö-rɪhundeimbɪ Godɪndɪ ɲgoafɪ hondühɪ tüküyahu-mboanefɪ

18-19 Se God sowana hombo hohoanɪmondeihɪ awi moai Israer ramehindɪ nou Sainai wafu tüküyahi hoeirɪhi asu sündɪhindɪ. Wafuambe ranɪhü imami kɪkɪrandeimbɪ hai, mutɪ kambɪɲɪ kɪkɪrandeimbɪ nɪmbɪ, asu hoewerɪ nɪmoamondɪ-hoafɪyowohü fufunɪ ai hoafɪyowohü Godɪndɪ hoafɪ sünambeahɪndɪ tüküfehümbö-mayo yahurai awi moai sɪheimbo amboanɪ tüküfeyondürɪ, ɲga wanɪ. Nindou ranai ranɪ hoafɪ tükümefeyo ra hɪmborɪyei hehi hoafɪyeihɪ seiya, “Ro ɲgɪrɪ asükaindefɪ ɲgorü hoafɪ hɪmborɪndefɪ,” masei.

20 Hoafɪ ranai yare yahurai tüküfeyowohü yahoya, “Nindouyo nɪnɪhondɪyo Sainai Wafu ra warɪ parareandɪ ana, nɪmoeinambo pitiyo hɪfokoeffemboane,” meho ra hɪmborɪyei hehi ɲgɪrɪ ro rasüɲgundɪhundɪ sei hehimbo.

21 Ranɪ-moatükunɪ ai hoeimarɪhindɪ ra moanɪ yɪhɪmbo sɪsɪreandeimbɪ-mayo wamboyu Moses ai yare hoafɪyuhü yahuya, “Ro awi hɪhamɪndarɪ-yahühɪ yɪhɪmbo sɪsɪreheandɪ,” mehu.

22 Seana moai Sainai Wafu yahuraihü tüküyahindɪ, ɲga seana God koadürümbo nüɲguweimbɪ ɲgoafɪ adükarɪ Saion Wafu ranɪwamɪ tüküyahimboanei. Ranɪ ɲgoafɪ adükarɪ ranana Serusarem-ane, ɲga sünambe nanɲoanɪ Godɪndɪ sünambeahɪndɪ nendɪ afɪndɪ nɪmarɪmondɪ ɲgoafɪhü tüküyahimboanei.

²³ Seana Godɪndɪ muŋguambo amonŋo nɪmori-yei hɪhɪfɪ-hɪhɪfũmbɪ fandɪfeambe tũkũyahimboanei. Nindou ranahei ana ndũrɪ ra sũnambe parɪhi sɪhehinda mbengorɪ. Seana sapo God nindou muŋguambo yɪbobore-randeimbɪ ranahambo, asu nindou aboedɪ mbumundɪyeimbɪ God ai aheimbo nafɪramũndɪ hɪnɪŋgɪ-mareandũrɪ ahei yɪfiáfɪ ranahambo sowahɪ tũkũyahimboanei.

²⁴ Sisas aiyu God-babɪdɪmbo sɪmborɪ hoafɪ femɪndɪ sɪhefe ranahambo yɪpupuikɪkɪ manũngu ahambo-so amboanɪ tũkũyahimboanei. Ahandɪ horɪ aboedambo-femboghũnda tũtɪŋarɪmayo ranana Aberɪndɪ horɪ ŋgasũnde hayambo sapo Sisasɪndɪ horɪ ana sɪmborɪ hoafɪ femɪndɪ sɪhefembo-hũndamboyo, ŋga Aberɪndɪ horɪ ana sɪmborɪ mbɪro hoafɪmbo-hũndamboyo. Seana muŋgu ranahambo-so tũkũyahimboanei.

Sɪhɪrɪ hɪbadɪhumbo

²⁵ Ranɪmbo-hũndambo-anɪmbo awi se hɪbadɪhũmbo. God ai hoafɪnduanɪ se ahandɪ hoafɪ hɪmborɪmbo yɪboaruko-yɪboaruko-ndeimboyei. Horombo nindou Godɪndɪ-mayo hoafɪ hɪfɪ ndanɪhũ hɪmborɪmbo yɪboaruko-yɪboarukoyei marɪhũndɪ ranɪmboyei ai moai aboedambo fefoehindɪ. Sapo yahurai-ane sũnambeahɪndɪ hoafɪ hoafayo ranahambo sɪhɪrɪ daboadanambo-arɪhundɪ ana, nũngundɪhu asu aboedambo mafehoehu-a? Ngɪrɪ randɪhundɪ.

²⁶ Rani-sɪmboanɪ ahandɪ hoafɪnambo hɪfɪ nda hɪfɪhemayo. Ngɪ asu hapondanɪmbo ai yare horombo hoafɪreandũhɪ yahuya,

“Awi asükainda mamimbo ngiri hifi yangiri
hifihendo,
nga sünü kameih-animbo randifemboe,”
Hagai 2:6

mehu.

²⁷ Hoafi ‘Awi asükainda mamimbo’ ranana yahurai-ane: Nine-moatükunî God ai horombo nafimarandi ra hefihenambo raguanambo-areandi ana, ngiri niŋgo, nga awandihoemboe. Nga asu nine-moatükunî hifihenambo refe hoeifekoate-aiyo ana, ranai niŋgomboe.

²⁸ God ai nginindi hifandarandi ra sihiri asahumidefi ana, ngiri ninî-moatükunî ai hifihenambo rande hoeindeandi. Ranahambo-animbo Godimbo hihifindi-hurimboane. Awi sihiri moani Godimbo ahinidefuhî ahandî ratüpurî ra kikihindi-humidefan-animbo ai ranimbo hihifimbiyu-wamboane.

²⁹ Sapo sihefi God aiana nginindi hamindi hai munğu moatükunî sesi arandi nahurai-wambo.

13

Hohoanimo ranane God ai yifrayu

¹ Wandafi mamî, hohoanîmondeihî se simborî ngusüfo pefirüdei ŋgei.

² Hidîborî nindou tükündahindani siheimbo-so semündündürî worînîfendürîmbo hohoanîmondei. Nindou bidîfirî ai rarîhindühiyei sünambeahîndî nendî ai tüküme funda fifîrîfe-purîkoate moani sahüpurümündi worînîma-rîhipurî.

³ Nindou karabusiyahi animboei sapo se-amboani ai-babidimbo karabusiyahi animboei nou ranaheimbo hohoanimo-ndahündürü. Nindou ai tiñirifoeyani asu se-amboani ai-babidimbo tiñirifoayei nou aheimbo hohoanimo-ndahündürü.

⁴ Nimorehühife anamindühife hohoanimo ranana aboed-ane. Nga nimorehi nindowenihi ranai ahafe fi ranahambo simbori anihondumbo-feründafehü ndorine hifandi-mbirinand-amboane. Nindou didiyomo nimorehi sishimoyomo asu nimorehi ai anamindhoandi birabirayei ana, ranaheimbo God ai yibobo-ndearümbui.

⁵ Kakimbo ngusüfo pandihi ngeimboyei, nga se ranahambo hohoanindühümboyei.

Nini-moatükuniyo se masihendi ranimbo I ndear-ane nda mbisei. Sapo God ai yare hoafiyuhü yahuya,

“Ro sheimbo ngiri hiningindihearü,
asu ro ngiri sheimbo daboadi
hahirindihearü,”

Io 36:1

mehu.

⁶ Ranimbo-hündambo-animbo shiri himbo-koate hoafindefihüya,

“Adükari ai wambo farihendiri-randeimb-ani ranimbo wambo ro ngiri yihimbondahi.

Nindou ai wambo nini-moatükuni

nüngumandundira?” *Buk Song 118:6-7*

mbisefimboane, Bukambe ai hoafayo nou.

Nindou horombo bogorimboyafu maningomo ranahamundi hohoanimo süngundihumboane

⁷ Horombo sihei bogorimbo-yafundeimbi nindou Godindi hoafi wataporimbo-marunduri ranahamumbo hohoanimondei. Horombo ai yaru maningomo ranimbo-animbo se hohoanimondei. Ai yarumboemo maningomo mbi sei hehi ahamundi anihondumbofe ra yahurai-ane mbi sei sungundihindi.

⁸ Sisas Kraisa aiana ngiri ngoru hohoanimodu, nga mamirani yangiri horombo maha hapondan-ambe asu sungunambo aho ra ai mamirani yangiri nungumboani.

⁹ Ranimboane asu se awi ranipoanimbo wosihofori yamundife hohoanimo ranai sihei aboedi ndofe yamundife ho hohoanimo ranambe tukufeyowanis asu se ngoru nafi sungundahimboyei. Godindi moani hipoambofe hohoanimo sihefi ngusüfoambe nginemindi ra aboedi safane, nga sesi wehimbori hori-horife ho hohoanimo raninambo sihiri ngiri nginindi ndahumidefi. Nindou didiyei ai ranihohoanimo ranahambo sunguarhi hei aheimbo hohoanimo ranai moai farihenduri.

¹⁰ Sihefe fondi hiningirihu-mboanefi. Nga Godimbo sihou-rundeimbi Suda-yomondi ser wori ranambe ratupuriyomo-rundeimbi aiana sihefi sesi mandife fondi-waminindi ninimoatükuni amboani ngiri dowadümo.

¹¹ Godimbo sihai-randeimbi adükari bogori ai God nimiru-ambe ahambo ninihondi hifokoeke sihefembo-hünda moaruwai hohoanimo sungunambo hori sowandümo kefoau arundi. Nga amuri fi safi ranana giniri hundünimandu arundi.

¹² Rani sungumboyu Sisasa amboani ahandi

horinambo nindou ranahei moaruwai
 hohoanimo popoi-hefemböhünda Serusarem
 giniri hundüni yifimbo tiriifo adükari
 masemüdu.

¹³ Ranimbo-hündambo-animbo awi siri
 ahambo-so giniri nafitambe hundüni ngefi
 ranihü amoanigambo-marüwuri nou ai-babidi
 yahurai-ndefimboane.

¹⁴ Nga hifi ndanihü moai shefimbo
 koadürümbo niingoweimbi ngoafi adükari nango,
 nga wani. Nga siri koadürümbo niingoweimbi
 ngoafi adükari aboedi süngunambo tüküfembo
 ranimboanefi himboayefi.

¹⁵ Ranimbo-animbo siri Siasindi süngu
 hoafindefihüya, 'God ai aboed-ani,'
 mbisefimboane munquambo si aho ra ahambo
 ninihondi shefe rawefeyo nou. Ranane siri
 shefi yafambe ra Godimbo ndahundowohü
 ranambo weindahi hoafindefihüya, 'Ai
 yihof-ani,' nda mbisefomboane.

¹⁶ Aboedi hohoanimo süngufe ratüpuriyowohü
 nindou mbonimbo-rühümündimb fehefe
 hohoanimo ra se mitanindu-hümündih
 hinigindi himboyei. Sapo rani-moatükun ra
 Godimbo shefembo moatükun nou-ane asu
 God ai ranimbo hihifi-hihifyuhani.

*God ai shefimbo randeamuna aboedi
 nimboemboyefi*

¹⁷ Sihe bogori nindoumboyafu aningomo
 ranai sheimbo farifehe-ndürimbo
 yahomomboanemo hohoanimoemo. Rananemo
 ai shei hohoanimo munquambo si aho ra ai
 harifehe ni marikoate hifandu homo arundi.

Rananimbo süngunambo ai Godimbo
 ninimbatükun ratüpuriyo ramarundi ranimbo
 hoafindimo-ndomboemo. Se ahamundi hoafi
 himborindeihimbo ahamundi
 hoarehindeian-animbo, asu ai moani
 hihifi-hihifi-ndimondühi aboedi
 randumboemo. Nga asu wanayo ana, ai afindi
 hohoanimonambo ratüpuri-ndimboemo.
 Ranana asu ngiri siheimbo rani hohoanimo
 ranai fandiheiri. Ranimbo-hündambo-animbo
 se moani ahamundi hoafi ai hoafemo ra
 himborindeih rasüngundihindi.

¹⁸ Se Godimbo yihoeimbohünda didibafindei
 ngei. Ro firihundi ro mbumundi hohoanimo
 hohoanimoayefi ra, nga moani muḡuambo si
 aho ra sapo mbumundi hohoanimomayo rani
 yangiri süngundihu sefimboanefi.

¹⁹ God ai siheimbo sowana hapondanambe
 wambo hihire koambirihendir-amboane
 samboanahi se Godimbo didibafindei sahehea
 düduarihandüri habodih.

²⁰ God ai ngüsüfoambe afurife kifeimbi
 hohoanimo nimindihani ranai shefi Adükari
 Sisas ranahambo yifihündi yangiri botimariri.
 Rananimbo asu Sisas ai sipsip hifandandeimbi
 nou shefimbo hifandamuneimbi
 bogorimbomefiyu. Ahandi horinamboane
 koadürümbo yangorombo hoafi femindi shefe
 ra nginiramindi arandi.

²¹ Muḡuambo aboedi moatükun sapo se
 semindimboayei ra God ai mbisagadür-amboane
 ahandi hohoanimo süngufehümbo
 ratüpuri-mbohünda. Sisas Kraisindi
 süngu-animbo shefi ngüsüfoambe

ratüpurimbiyu-wamboane nıne-moatükunı
 aboediyowanı ai hıhıfı-hıhıfefıyu ranahambo.
 Sıas Kraısmbo ahandı ndürı adükar-ane
 mbısefı-mboane koadürümbo-koadürümbo, ıga
 anıhond-ane.

Bıdıfıranambo hoafı

²² Wandafı mamı, awı ro sıheimbo
 hoafıpoa-yahandürı habodıhı. ıga sıheimbo
 ıgusüfoambe ıgınemındı-ndürımbo-hündambo
 hoafı hoafehandürı ndanahambo
 hıamboarınambo yangrı hıbadühındühı
 hımborındeı. Sıheimbo ro pas nda sürü
 papımarıhandı ra awı hoandarı
 hamındıyopoanı, ıga wanı.

²³ Sıhefı wandafı, Timoti, ai
 karabus-ambeahındı hınııgımarüwura
 tükümeıyu ranahambo fıfırımbırıhori
 samboanahı hoafehandürı. Asu ai nımai
 wambo-so tükeıyu ana, ro sıheimbo
 hoeıfendürımbo asükai tükeheandı ra ai-dıbo
 tükünda-hoamboıehı.

²⁴ Sıhei bogorı nındou muııguambo
 ranahamumboane asu Godındı nendı
 muııguambo yıhoefı-mayo hıhıfı hoafı nda
 hoafındahündürı. Itarı hıfıhündı ai sıheimbo
 hıhıfarıhündürı.

²⁵ Godındı moanı hıpoambo hohoanımo
 sıheimbo muııguambo mbıfarıhendür-amboane.

Godindï Hoafi
The New Testament in the Angor language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Angor long Niugini

Copyright © 2001 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Angor

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Mar 2026 from source files dated 12 Dec 2025
c500d379-d0cf-5c22-9613-91d7bcc63af3